

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

ZA 2023. GODINU



 **HIPOTEKARNA**
BANKA

Vama posvećena

SADRŽAJ

1. IZ IZVJEŠTAJA NEZAVISNOG REVIZORA	5
2. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE	17
3. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE	29
4. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI	55







1

IZ IZVJEŠTAJA
NEZAVISNOG
REVIZORA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Acionarima Hipotekarne banke AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Hipotekarna banka AD Podgorica (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspjeha, iskaz o ukupnom ostalom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski iskazi“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembar 2023. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovjen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih iskaza kao cjeline i pri formiraju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke</i>	
Na dan 31. decembra 2023. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata iznosila je EUR 266.107 hiljada (31. decembra 2022.:EUR 252.474 hiljade), dok je ukupan iznos ispravke vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata iznosio EUR 17.696 hiljada na dan 31. decembra 2023. godine (31. decembra 2022.: EUR 15.662 hiljade).	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja industrije, ispitali smo troškove obezvrijedenja datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke, i procjenili primjenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizorskog pitanja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke</i>	
<p>Odmjeravanje troškova umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansne stavke smatra se ključnim revizorskim pitanjem, s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti.</p> <p>Najznačajnija rasudjivanja se odnose na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepostavke koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • Pravovremena identifikacija izloženosti sa značajnim povećanjem izloženosti kreditnom riziku i kreditnom obezvređenju; • Vrednovanje kolateralu i prepostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procjenjene izloženosti po kreditima; <p>Rukovodstvo je objelodanilo dodatne informacije o troškovima umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke u napomenama 3.8.8, 5.2, 7, 17.2 i 23 uz finansijske iskaze.</p>	<p>Naše testiranje je obuhvatilo sljedeće elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procjena ključnih kontrola nad prepostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • detaljno testiranje obračuna parametara rizika, na bazi zvanične metodologije banke koja je predmet ocjene usaglašenosti sa računovodstvenim zahtjevima. Navedeno testiranje podrazumeva i ocjenu prepostavki modela; • procjena ključnih kontrola i testiranje njihove efikasnosti nad pravovremenom identifikacijom izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika i blagovremenom identifikacijom izloženosti umanjenih vrijednosti kredita; • prikupljanje i detaljno testiranje dokaza na uzorku koji podržavaju odgovarajuće određivanje prepostavki za troškove obezvređenja kredita i rezervisanja za garancije, uključujući vrednovanje kolateralu i prepostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procjenjene izloženosti umanjene vrijednosti kredita; • procjena ključnih kretanja portfolija visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na industrijske standarde i istorijske podatke; • procjena adekvatnosti različitih identifikovanih odluka Rukovodstva koji se tiču prepostavki vezanih za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za individualno procjenjivane kredite, kao i odluka o pristupu procjene očekivanih kreditnih gubitaka za kolektivno procjenjivane kredite, kao i evaluacija primjenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji; • procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju menadžmenta Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju menadžmenta, ali ne uključuje finansijske izvještaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Crne Gore. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije uskladene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izvještajima, sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izvještajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izvještajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Banke stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nijesmo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene. Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjerenje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu uslijed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih uslijed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale uslijed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih iskaza tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa iskazuju javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica

19. april 2024. godine

Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor



Pero Đuričković, Ovlašćeni revizor

Anastasija Boljević, Ovlašćeni revizor

Vladimir Kavarić, Ovlašćeno lice

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

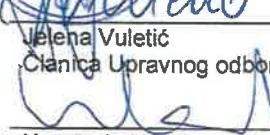
BILANS USPJEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

(u hiljadama EUR)

	Napomene	2023.	2022.
Prihodi od kamata	3.1, 6	24.383	18.390
Prihodi od kamata na obezvrijedene plasmane		903	732
Rashodi od kamata	3.1, 6	(2.169)	(2.529)
NETO PRIHODI OD KAMATA		23.117	16.593
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 9	28.998	23.101
Rashodi naknada i provizija	3.1, 9	(17.334)	(13.493)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		11.664	9.608
Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(41)	3
Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja		901	(59)
Neto dobici od kursnih razlika		1.244	1.193
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine		273	(5)
Ostali prihodi	14	135	314
Troškovi zaposlenih	10	(7.040)	(7.255)
Troškovi amortizacije	12	(2.572)	(2.514)
Opšti i administrativni troškovi	11	(9.310)	(7.920)
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvredjenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	3.8, 7	(3.561)	(2.709)
Troškovi rezervisanja	3.8, 8	(148)	13
Ostali rashodi	13	(129)	(71)
OPERATIVNI PROFIT		14.533	7.191
Porez na dobit	3.6, 15	(2.276)	(1.149)
NETO PROFIT		12.257	6.042
Zarada po akciji	31	1,20	0,59

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 01. marta 2024. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:


 Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

 Jelena Vučetić
 Članica Upravnog odbora

 Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora


 Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

 Nikola Špadjer
 Član Upravnog odbora

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

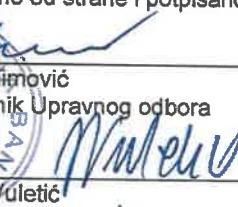
IZVJEŠTAJ O UKUPNOM OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

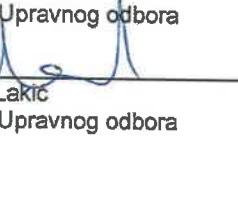
(u hiljadama EUR)

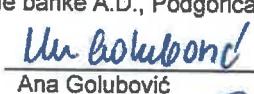
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Neto profit	<u>12.257</u>	<u>6.042</u>
Ukupni ostali rezultat		
Efekti promjene vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	492	1.253
Porez na prihod po osnovu stavki ukupnog ostalog rezultata	(53)	(205)
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu	<u>439</u>	<u>1.048</u>
UKUPAN OSTALI REZULTAT	<u>12.696</u>	<u>7.090</u>

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 01. marta 2024. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:


Esad Žaimović
Preseđnik Upravnog odbora

Jelena Vuletić
Članica Upravnog odbora

Nataša Lakić
Članica Upravnog odbora



Ana Golubović
Članica Upravnog odbora

Nikola Spadije
Član Upravnog odbora

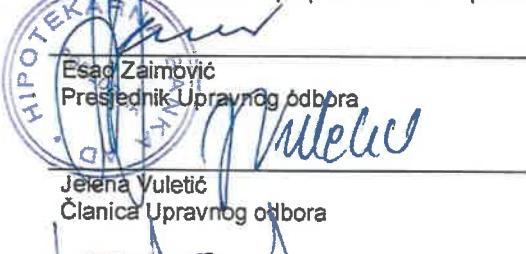

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

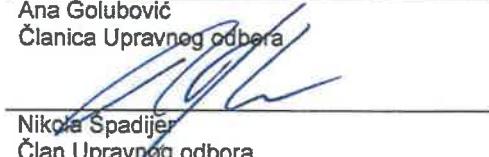
BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2023. godine
(u hiljadama EUR)

	Napomene	31.12.2023.	31.12.2022.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.7, 16	224.223	328.197
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti		674.299	473.391
Krediti i potraživanja od banaka	3.8, 17.1	77.265	34.019
Krediti i potraživanja od klijenata	3.8, 17.2	248.411	236.812
Hartije od vrijednosti	17.3	345.861	200.539
Ostala finansijska sredstva		2.762	2.021
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		6.368	5.875
Hartije od vrijednosti	18.1	6.368	5.875
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja		-	-
Hartije od vrijednosti		-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.10, 19	9.129	8.750
Nematerijalna sredstva	20	2.306	2.056
Odložena poreska sredstva	15c	43	110
Ostala sredstva	21	5.037	4.460
UKUPNA SREDSTVA		921.405	822.839
OBAVEZE			
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti		803.438	719.833
Depoziti banaka i centralnih banaka	22.1	2.415	2.461
Depoziti klijenata	22.2	788.852	701.434
Krediti klijenata koji nijesu banke	22.3	11.928	15.764
Ostale finansijske obaveze		243	174
Rezerve	23	924	1.068
Tekuće poreske obaveze		2.233	1.178
Odložene poreske obaveze	15c	15	-
Ostale obaveze	24	26.381	20.961
Subordinisani dug	26	13.261	17.348
UKUPNE OBAVEZE		846.252	760.388
KAPITAL			
Akcioni kapital	26	52.362	52.362
Emissione premija		-	-
Neraspoređena dobit		10.383	4.341
Dobit/gubitak tekuće godine		12.257	6.042
Ostale rezerve		151	(294)
UKUPAN KAPITAL		75.153	62.451
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		921.405	822.839
VANBILANSNA EVIDENCIJA	28	957.066	933.278

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica,
01. marta 2024. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:


 Esad Zaimović
 Predsednik Upravnog odbora
 Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora
 Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora


 Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

 Nikola Spadije
 Član Upravnog odbora

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

(u hiljadama EUR)	Akcijski kapital	Emisiona premija	Dobit tekuće godine	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 01.01.2022.	52.362	-	4.323	(1.341)	55.344
Reklasifikacija dužničkih instrumenata koje se vode mjere po fer vrijednosti kroz ukupan ostali rezultat na amortizovani trošak	-	-	-	17.991	17.991
Efekat svodenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	(16.943)	(16.943)
Drugi uticaj hartija od vrijednosti na kapital	-	-	18	-	18
Dobit tekuće godine	-	-	6.042	-	6.042
Aktuarski dobici/gubici, neto	-	-	-	(1)	(1)
Stanje, 31.12.2022.	52.362	-	10.383	(294)	62.451
Stanje, 01.01.2023.	52.362	-	10.383	(294)	62.451
Efekat svodenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	439	439
Dobit tekuće godine	-	-	12.257	-	12.257
Aktuarski dobici/gubici, neto	-	-	-	6	6
Stanje, 31.12.2023.	52.362	-	22.640	151	75.153

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 01. marta 2024. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:


Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora

Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora


Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

Nikola Spadijer
 Član Upravnog odbora

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

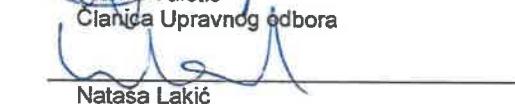
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

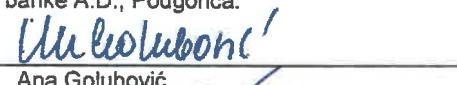
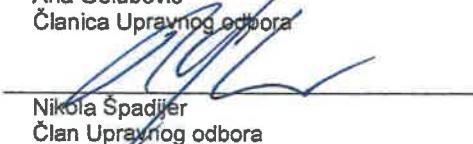
(u hiljadama EUR)

	2023.	2022.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	24.565	18.001
Odlivi po osnovu kamata i slični odlivi	(2.040)	(2.801)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	28.997	23.101
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(17.334)	(13.493)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(33.099)	(18.841)
Povećanje/smanjenje kredita i ostale aktive	(16.102)	(18.367)
Prilivi/odlivi po osnovu depozita i ostalih obaveza	87.757	154.272
Plaćeni porezi	(2.069)	(1.266)
Ostali prilivi	<u>(107.608)</u>	<u>(47.045)</u>
Neto prilivi/odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(36.933)	93.561
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kupovina nekretnina i opreme	(1.885)	(618)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(795)	(458)
Državni zapisi	(20.358)	(8.840)
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	13	11
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(23.025)	(9.905)
Tokovi gotovine iz finansijskih aktivnosti		
Povećanje pozajmljenih sredstava	(3.835)	(6.896)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(3.835)	(6.896)
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	1.245	1.193
Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenta	(62.548)	77.953
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	352.741	274.788
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	290.193	352.741

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 01. marta 2024. godine u Podgorici.

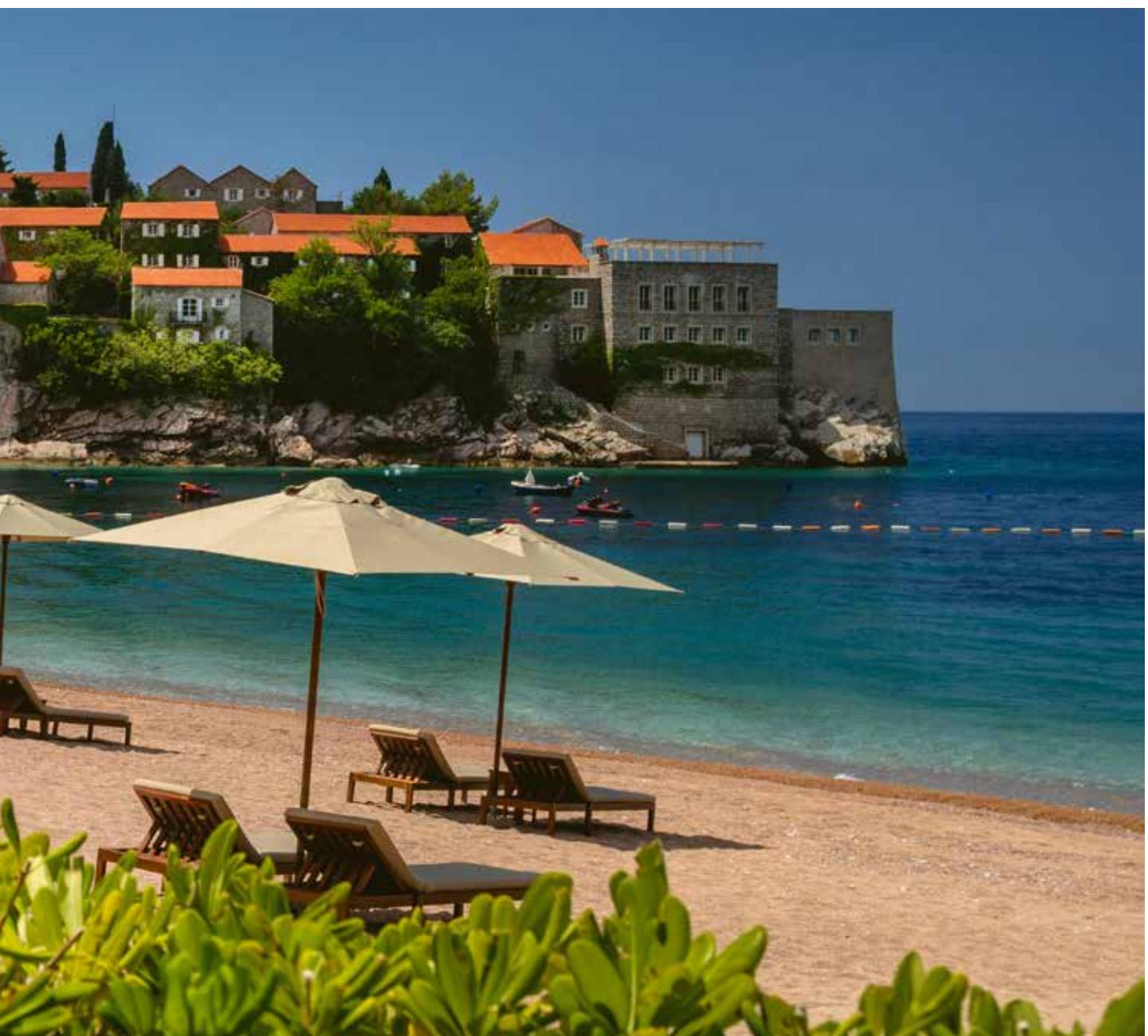
Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:


 Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

 Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora


 Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

 Nikola Špadjić
 Član Upravnog odbora


 Natasa Lakić
 Članica Upravnog odbora





2

POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE

I POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA HIPOTEKARNE BANKE

O BANCI

Hipotekarna banka AD Podgorica (“Banka”) pruža najširi opseg bankarskih i finansijskih proizvoda i usluga pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori, u skladu sa izdatim dozvolama nadležnih institucija.

Uslovi za osnivanje i poslovanje banaka u Crnoj Gori su regulisani Zakonom o kreditnim institucijama i Zakonom o privrednim društvima, kao i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore („CBCG“).

Pružanje usluga na tržištu hartija od vrijednosti, koje Banka obavlja, uređeno je Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima, Komisije za tržište kapitala. Banka obavlja i poslove platnog prometa, koji su uređeni Zakonom o platnom prometu, uključujući i pripadajuće podzakonske akte CBCG.

Banka obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, koji su uređeni Zakonom o osiguranju i relevantnim podzakonskim aktom Agencije za nadzor osiguranja.

Banka podliježe kontroli i nadzoru CBCG, Komisije za tržište kapitala i Agencije za nadzor osiguranja.

Na 31.12.2023. godine, ukupan broj zaposlenih, radno angažovanih, u Banci je 257 (216 zaposlenih banke i 41 ustupljenih), od čega je 11 magistara (4.29%), 131 sa visokom stručnom spremom (50.97%), 63 sa zvanjem bečelora (24,51%) i 52 sa srednjom stručnom spremom (20.23%).

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Organi Banke su:

- » skupština akcionara
- » nadzorni odbor
- » upravni odbor

Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ Banke.

Skupštinu akcionara čine akcionari, čije interese mogu zastupati i ovlašćeni punomoćnici.

Skupštinu Banke čine njeni akcionari.

U skladu sa članom 15b Zakona o preuzimanju akcionarskih društava:

1) Struktura kapitala Banke:

- » Akcijski kapital Banke iznosi 52.361.965, 61 EUR, a čini ga 10.241.148 komada običnih akcija koje glase na ime;

- » Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 5,1129 EUR;
- » Akcije su dematerijalizovane, neograničeno prenosive i glase na ime. Izvod iz registra kod Centralnog depozitarnog klirinškog društva AD Podgorica je jedini dokaz o vlasništvu nad akcijama;
- » Aktionar Banke, koji je vlasnik običnih akcija, ima slijedeća prava:
 1. pravo da prisustvuje sjedici skupštine akcionara,
 2. pravo upravljanja srazmjerno učešću u kapitalu ove klase akcija,
 3. pravo raspolaganja akcijama, saglasno pozitivnim propisima,
 4. pravo preće kupovine akcija novih emisija,
 5. pravo na besplatne akcije u slučaju povećanja akcijskog kapitala iz sredstava Banke, srazmjerno svom ulogu,
 6. pravo na dividendu, nakon raspodjele vlasnicima povlašćenih akcija, kada Skupština Banke odluči da se dividenda isplaćuje,
 7. pravo dostave, na lični zahtjev, kopije bilansa stanja i bilansa uspjeha, kao i izvještaja spoljnog revizora,
 8. pravo uvida, trideset dana prije održavanja Skupštine akcionara, kao i na samoj Skupštini, u finansijske izvještaje uključujući i izvještaje spoljnog revizora,
 9. pravo na srazmjeran dio imovine u slučaju likvidacije Banke i druga prava, saglasno pozitivnim propisima.

2) Ne postoje ograničenja prenosa akcija odnosno hartija od vrijednosti;

3) Značajno direktno i indirektno učešće u kapitalu (15 najvećih akcionara):

Aкционари	broj akcija	% od kapitala
CERERE SPA - TRST, ITALIJA	1.775.394	17,33%
GORGONI ANTONIA	1.024.290	10,00%
GORGONI PAOLO	880.509	8,60%
GORGONI MARIO	804.939	7,86%
TODOROVIC MILJAN	663.398	6,47%
IBIS SRL	498.568	4,87%
MONTINARI SIGILFREDO	472.723	4,62%
MONTINARI DARIO	472.723	4,62%
MONTINARI ANDREA	472.396	4,61%
MONTINARI PIERO	472.396	4,61%
GENMONT DOO TIVAT	401.840	3,92%
CERFIN DOO	396.070	3,86%
BALANCE AK DOO TIVAT	329.190	3,21%
KRUGGER DOO PODGORICA	276.511	2,70%
TODOROVIC MILJAN NIKOLA	108.963	1,06%

4) Ne postoje hartije od vrijednosti koje daju posebna kontrolna prava;

5) Na sticanje akcija od strane zaposlenih, primjenjuju se pozitivni zakonski i drugi propisi;

- 6) Ne postoje ograničenja prava glasa, kao što su, ograničenja prava glasa vlasnika određenog procenta hartija od vrijednosti ili određenog broja akcija, rokovima za ostvarivanje prava glasa i sl.;
- 7) Ne postoji sporazum između akcionara sa kojima je emitent upoznat i koja mogu imati za posljedicu ograničenja prenosa hartije od vrijednosti i/ ili glasačkih prava;
- 8) Način imenovanja i razrješenja članova Upravnog odbora definisan je pozitivnim zakonskim i drugim propisima;
- 9) Ovlašćenja članova Upravnog odbora, definisana su pozitivnim zakonskim i drugim propisima;
- 10) Ne postoje značajni sporazumi u kojima je emitent ugovorna strana i koji proizvode pravno dejstvo, mijenjaju se ili okončavaju nakon preuzimanja emitenta po sproveđenju javne ponude za preuzimanje i njihovim pravnim dejstvima, osim ako su sporazumi po svojoj prirodi takvi da bi njihovo objavljivanje imalo značajne štetne posljedice po emitenta, pod uslovom da emitent nije izričito obavezan da objavi te podatke u skladu sa zakonom;
- 11) Članovi Upravnog odbora i pojedini direktori organizacionih dijelova Banke, imaju ugovorne klauzule u kojima se ugovara plaćanje nadoknade prestanka mandata, u visini od 6 (šest) do 18 (osamnaest) mjesecnih neto zarada.

Organi upravljanja Bankom su: a) Nadzorni odbor i b) Upravni odbor.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora bira i imenuje Skupština akcionara Banke.

Struktura Nadzornog odbora i njegovih tijela:

Nadzorni odbor Banke:

- Sigifredo Montinari, predsjednik
- Miljan Todorović, član
- Miljan Nikola Todorović, član
- Antonio Moniaci, član
- Mato Njavro, član

Tijela Nadzornog odbora:

Odbor za rizike:	Odbor za primanja:	Odbor za imenovanja:
<ul style="list-style-type: none"> » Antonio Moniaci, predsjednik » Sigifredo Montinari, član » Mato Njavro, član 	<ul style="list-style-type: none"> » Miljan Todorović, predsjednik » Antonio Moniaci, član » Mato Njavro, član 	<ul style="list-style-type: none"> » Sigifredo Montinari, predsjednik » Antonio Moniaci, član » Mato Njavro, član

Pored navedenih tijela Nadzornog odbora, Nadzorni odbor imenuje i razrješava Revizorski odbor koji ima 3 (tri) člana.

Članovi Revizorskog odbora:

- Draško Popović, predsjednik
- Vedrana Cicvarić, član
- Goran Knežević, član

Tokom 2023. godine, Nadzorni odbor Banke je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti, u kontinuitetu nadzirao poslovanje Banke, te periodično razmatrao izvještaje o finansijskom stanju, poslovanju i rizicima. Takođe, redovno su razmatrani izvještaji stalnih tijela i kontrolnih funkcija.

Nadzorni odbor Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama Centralne banke Crne Gore, te je pratilo realizaciju mjera i preporuka koje se tiču unapređenja poslovanja.

Upravni odbor

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, podzakonskim aktima i Statutom Banke.

Članove Upravnog odbora bira i imenuje Nadzorni odbor Banke.

Upravni odbor Banke:

- Esad Zaimović, predsjednik
- Ana Golubović, član
- Jelena Vuletić, član
- Nikola Špadijer, član
- Nataša Lakić, član

Upravni odbor Banke održava sjednice, po potrebi, a najmanje jednom mjesечно. Tokom 2023. godine, Upravni odbor Banke je održao 31 sjednicu, na kojima je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Upravni odbor vodi poslove Banke i vrši nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi.

Upravni odbor Banke obezbijeđuje da Banka posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje Banke, te da uspostavi i sprovodi pouzdan sistem upravljanja Bankom u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. Upravni odbor Banke periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje efikasnost sistema upravljanja Bankom, uključujući primjerenost postupaka i efikasnost kontrolnih funkcija, i o zaključcima obavještava nadzorni odbor, te preuzima adekvatne mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Upravni odbor Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama CBCG, kao i izvještaje drugih nadzornih institucija.

PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Banka je uspostavila korporativno upravljanje u skladu sa zakonskom regulativom, propisima CBCG i najboljom praksom.

Umjesto tzv. monističkog (jednolinijskog) modela, po kojem postoji jedan organ koji ostvaruje funkciju nadzora i upravljanja (odbor direktora), Banka je uspostavila organizacionu strukturu u skladu sa odredbama Zakona o kreditnim institucijama, kojim je razvijen dualistički (dvolinijski) model upravljanja po kojem funkciju nadzora vrši nadzorni odbor, a funkciju upravljanja upravni odbor kreditne institucije, čime su jasnije razgraničene funkcije upravljanja i nadzora a upravljanje kreditnim institucijama obezbjeđuje na dnevnoj osnovi.

Cilj uspostavljenog korporativnog upravljanja je obezbjeđivanje transparentne organizacione strukture i podjele dužnosti i odgovornosti korporativnih organa i njihovih tijela, ostvarivanje efektivnog nadzora, funkcionisanje ikontrolnih funkcija, sa naglaskom na upravljanje rizicima, zaštitu imovine i reputacije Banke.

Skupština akcionara Banke

Akcionari Banke ostvaruju svoja prava na Skupštini akcionara Banke. Skupština akcionara Banke odlučuje o pitanjima koja su propisana Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Nadzorni odbor Banke saziva Skupštinu akcionara, a pravo sazivanja imaju i akcionari sa najmanje 5% učešća u akcionarskom kapitalu Banke, saglasno Zakonu o privrednim društvima i Statutu Banke.

Sazivanje Skupštine akcionara Banke, postupanje na Skupštini, kvorum, donošenje odluka i druga pitanja od značaja za rad Skupštine akcionara, utvrđuju se Zakonom o privrednim društvima, Statutom i internim aktima Banke.

Nadzorni i Upravni odbor

Obaveze i odgovornosti članova Nadzornog i Upravnog odbora Banke utvrđeni su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Postupak imenovanja i razrješenja, odnosno opoziva članova Nadzornog odnosno Upravnog odbora Banke utvrđeni su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora Banke bira Skupština akcionara, uz prethodno izdato odobrenje od strane Centralne banke Crne Gore. Mandat članovima Nadzornog odbora Banke traje 4 godine i isti mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnim odlukama CBCG i internim aktima Banke. Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke. Nadzorni odbor ima najmanje 5 (pet), a najviše 9 (devet) članova, od kojih su dvije petine nezavisni članovi, saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima.

Nadzorni odbor Banke formirao je sljedeća stalna radna tijela:

- odbor za imenovanja
- odbor za rizike
- odbor za primanja
- revizorski odbor

Upravni odbor Banke

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje čije su nadležnosti utvrđene pozitivnim zakonskim i drugim propisima i Statutom Banke.

Upravni odbor Banke ima pet članova koji se imenuju od strane Nadzornog odbora na period od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan.

Članovi Upravnog odbora. Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnom Odlukom CBCG i internim aktima Banke.

Budući da članovi Upravnog odbora Banke vode poslove Banke, na dnevnoj osnovi, odgovorni su i za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u poslovanju. Predsjednik upravnog odbora zastupa Banku u skladu sa odlukama Skupštine akcionara, Nadzornog odbora i Upravnog odbora. Pri preduzimanju pravnih radnji i pravnih poslova u ime i za račun Banke predsjednik upravnog odbora mora obezbijediti potpis još jednog člana upravnog odbora, po pravilu funkcionalno nadležnog, za predmetnu oblast poslovanja, odnosno drugog člana upravnog odbora. Članovi upravnog odbora moraju biti u radnom odnosu u Banci, sa punim radnim vremenom i moraju voditi poslove Banke sa teritorije Crne Gore.

Sistem unutrašnje kontrole i upravljanja rizikom u odnosu na postupak finansijskog izvještavanja

U cilju pouzdanosti i objektivnosti računovodstvenih iskaza i izvještaja uspostavljen je sistem unutrašnje kontrole na način da su internom organizacijom i procedurama definisane kontrolne tačke, pa se osigurava kontrola tačnosti i potpunosti podataka, kao i da sve promjene budu tačno proknjižene i da poslovne knjige budu ažurne i međusobno usaglašene.

U Banci su uspostavljeni kontrolni postupci i aktivnosti koji se odnose na obradu podataka, podjelu dužnost, sistem odobrenja i ovlašćenja i područje izvještavanja.

Procjena rizika finansijskog izvještavanja obavlja se putem analiza i upravljanja internim i eksternim rizicima kod pripreme realnih i objektivnih finansijskih izvještaja u skladu sa usvojenim internim aktima Banke. Interna revizija kontrolise funkcionisanje sistema internih kontrola i daje preporuke za unapređenje istih, u okviru revizija predviđenih godišnjim planom rada. Postojećim sistemom unutrašnjih kontrola Banka nastoji smanjiti mogućnost grešaka u finansijskom izvještavanju.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Kao članica Udruženja banaka Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i Crnogorskog udruženja preduzetnika, Hipotekarna banka se pridržava ciljeva i smjernica kodeksa poslovног ponašanja navedenih relevantnih organizacija i u njima sadržanih načela.

Hipotekarna banka je član Montenegroberze AD Podgorica.

Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori - Kodeks, koji je usvojio Odbor direktora Montenegroberze AD Podgorica, namijenjen akcionarskim društvima čiji su finansijski instrumenti uključeni na berzansku kotaciju, sadrži skup pravila i principa za unapredjenje prakse korporativnog upravljanja, a implementacija se zasniva na principu "primjeni ili objasni", pa slijedi dodatno objašnjenje načina regulisanja pitanja sprječavanje i rješavanje korporativnih sukoba.

Naime, internim aktima Banke su regulisana pitanja sukoba interesa, uključujući i pitanja sprječavanja i rješavanja sukoba interesa zaposlenih. Dalje, Banka je, u skladu sa propisima koji regulišu tržište kapitala, uredila, pored ostalog, pitanja sprječavanja negativnog uticaja sukoba interesa prilikom pružanja investicionih i pomoćnih usluga, obavljanja investicionih aktivnosti, uvezši u obzir interesu Banke, drugih lica i klijenata. Takođe, Politikom o sukobu interesa uređeno je sprječavanje i rješavanje sukoba interesa članova Upravnog odbora. Kako Upravni odbor Banke upravlja Bankom, to, po analogiji, podrazumijeva i da rješava pitanja eventualnih (korporativnih) sukoba koji mogu nastati između akcionara i Banke. Prethodno, naročito, iz razloga što je Upravni odbor Banke odgovoran za obezbjeđivanje poslovanja Banke, saglasno zakonu, drugim propisima i internim aktima Banke, pa, samim tim, i za svođenje štetnih posljedica po Banku na najmanju mjeru, a koje mogu nastati i iz odnosa Banke i njениh akcionara. Niti jedan akcionar Banke do sada nije bio u sukobu sa Bankom, niti je podnosio tužbu protiv Banke.

Na osnovu prethodno navedenog, u skladu sa odredbama člana 15 i 19 Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 i 152/22), članovi Upravnog odbora Banke izjavljuju da primjenjuju Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori, kao i kodekse poslovnog ponašanja relevantnih organizacija, čija je članica.

POLITIKA RAZNOVRSNOSTI I STRUKTURA ORGANA UPRAVLJANJA BANKE

Obuhvat ove Politike je zasnovan na principu proporcionalnosti, odnosno uzimajući u obzir:

- vrstu, obim i složenost poslova
- rizični profil i
- poslovnu strategiju Banke.

Uopšteno, u pogledu raznovrsnosti, politika Banke je zapošljavanje najboljih kandidata na radna mjesta ili pozicije, nezavisno od toga da li se radi o kandidatima muškog ili ženskog pola ili starosne dobi.

Istoriski gledano, Banka je imala raznoliku strukturu i značajan broj osoba ženskog pola na vodećim pozicijama, a već nekoliko godina i izjednačen broj izvršnih direktora muškog i ženskog pola.

I dalje će ciljevi Banke biti da se prilikom izbora, pored jednakosti polova, u obzir uzima stručnost kandidata, širok opseg vještina i kompetencija, kao i dotadašnje iskustvo, kako bi bili zadovoljeni svi potrebni kriterijumi za raznovrsnost, i to ne samo u organima upravljanja, već i u Banci u cjelini, a istovremeno omogućila i zastupljenost različitih stavova, iskustva i nezavisnosti mišljenja kao podsticaj donošenju odluka i izvršavanju zadataka u cjelini.

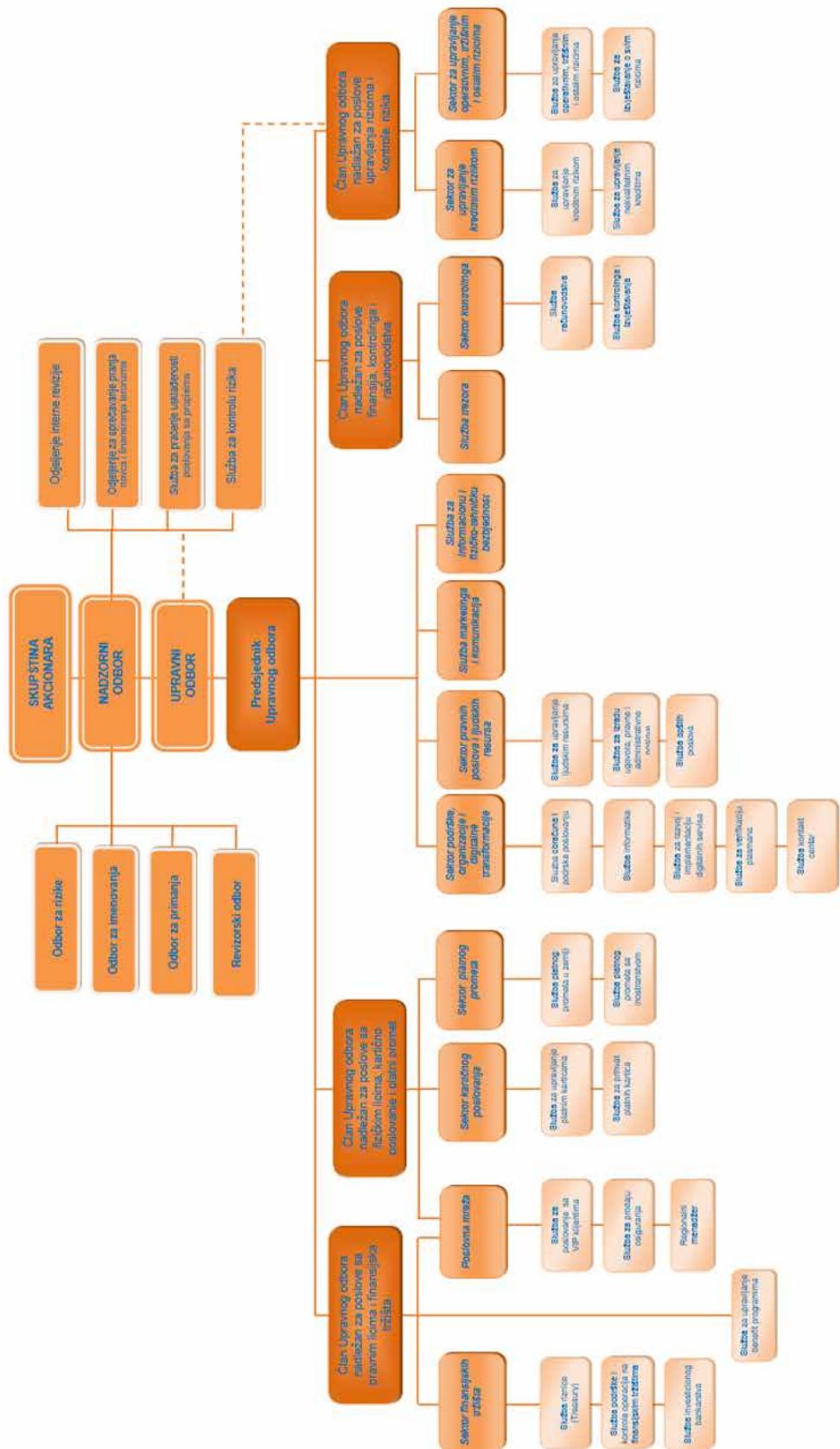
Struktura upravnog odbora Banke se definije pozitivnim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke, kojim se obezbjeđuje da sastav upravnog odbora Banke u cjelini ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva, koji mu omogućava da nezavisno i samostalno vođenje poslova Banke i na taj način da uspostavi i sprovodi zakonito, sigurno i stabilno poslovanje Banke.

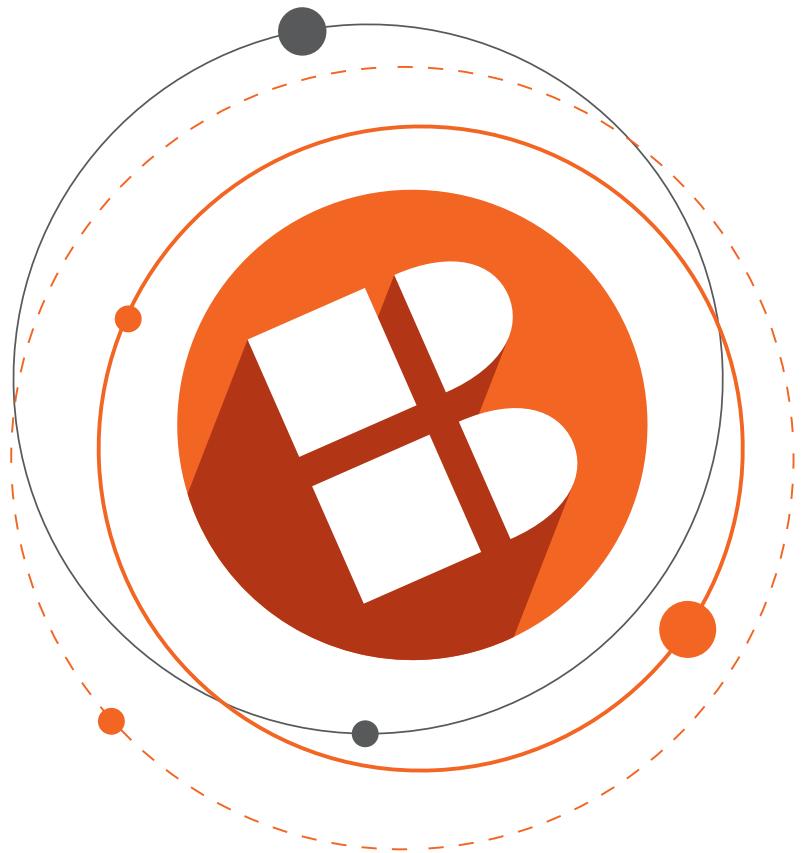
Nadležnost i odgovornost nadzornog odbora Banke i njegovih radnih tijela je određena pozitivnim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke, a struktura nadzornog odbora u pogledu raznovrsnosti, odn. ispunjenje kvantitativnog cilja za učešće manje zastupljenog pola, na nivou od najmanje jedne trećine, je u domenu akcionara Banke, pa usvajanjem ove Politike na Skupštini akcionara Banke, istovremeno akcionari preuzimaju obavezu u vezi sa ciljanom strukturom nadzornog odbora Banke.

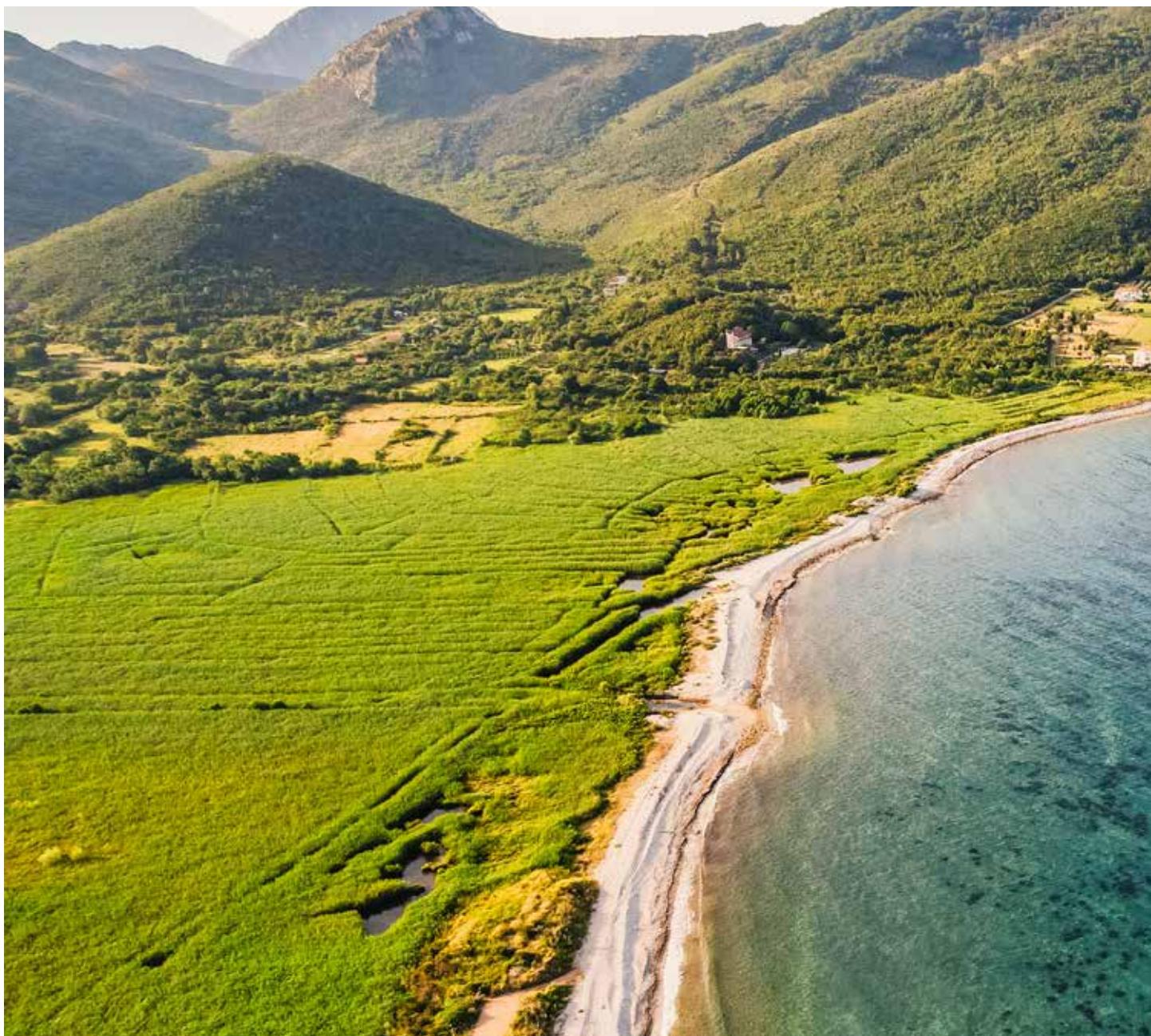
RUKOVODSTVO BANKE

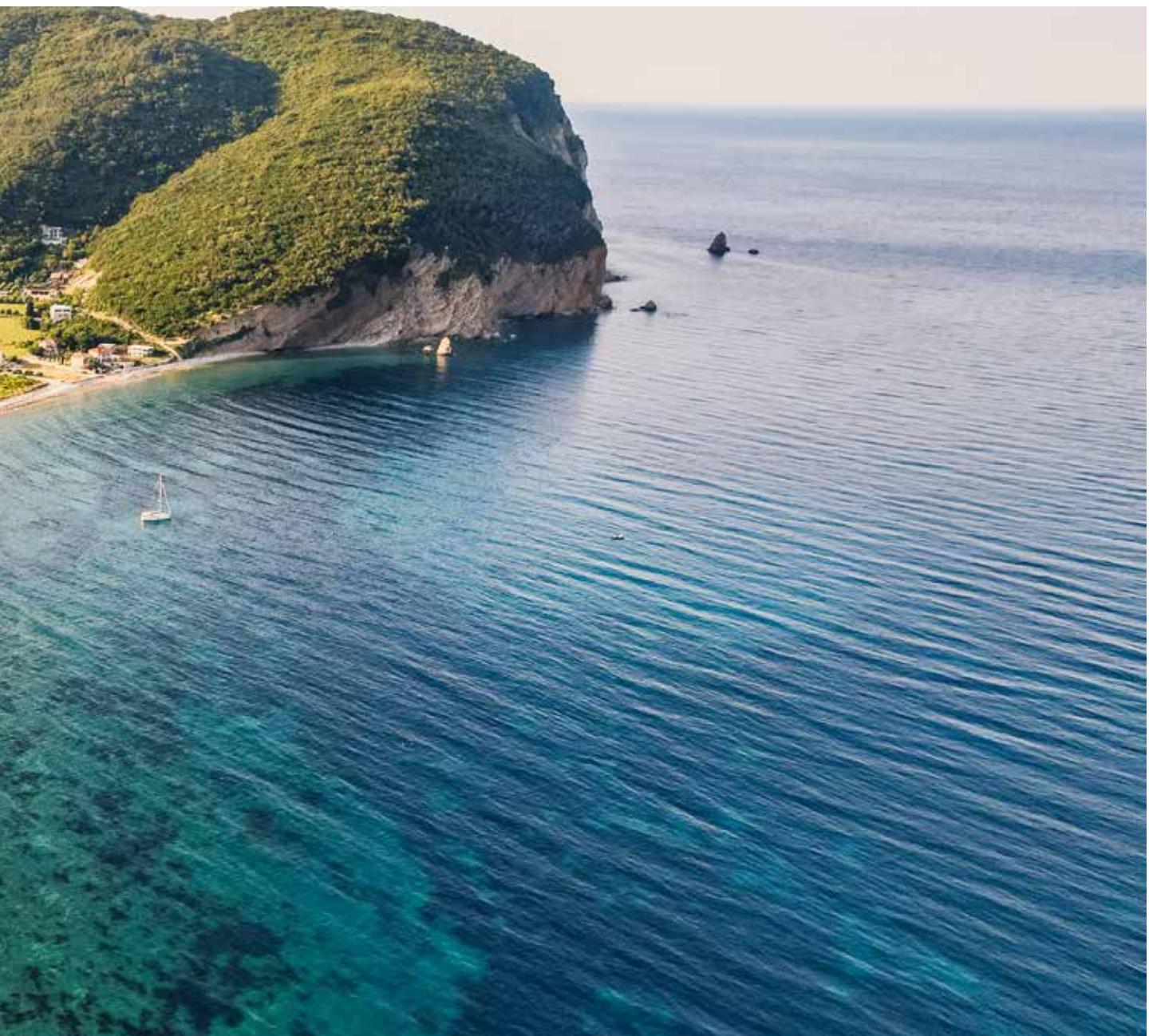
UPRAVNI ODBOR	Esad Zaimović , predsjednik Upravnog odbora Nikola Špadijer , član Upravnog odbora za poslovanje sa fizičkim licima, kartično poslovanje i platni promet Ana Golubović , član Upravnog odbora za poslovanje sa pravnim licima i finansijska tržišta Jelena Vuletić , član Upravnog odbora za poslove upravljanja rizicima i kontrolu rizika Nataša Lakić , član Upravnog odbora za poslove finansija, kontrolinga i računovodstva
KONTROLNE FUNKCIJE:	
ODJELJENJE INTERNE REVIZIJE	Veselin Ivanović, glavni interni revizor
SLUŽBA ZA PRAĆENJE USKLAĐENOSTI POSLOVANJA SA PROPISIMA (COMPLIANCE)	Danka Dragičević, direktor
SLUŽBA ZA KONTROLU RIZIKA	Goran Smolović, direktor
VIŠE RUKOVOVOSTVO:	
SEKTOR FINANSIJSKIH TRŽIŠTA	Gojko Maksimović, direktor
SEKTOR KARTIČNOG POSLOVANJA	Sejad Šehić, vd direktora
SEKTOR PLATNOG PROMETA	Milena Grupković, direktor
SEKTOR PODRŠKE ORGANIZACIJE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE	Nikola Milović, direktor
SEKTOR PRAVNIH POSLOVA I LJUDSKIH RESURSA	Božo Đurašković, direktor
SEKTOR ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM	Milana Stevanović, direktor
SEKTOR ZA UPRAVLJANJE OPERATIVNI, TRŽIŠNIM I OSTALIM RIZICIMA	Nikola Pejović, direktor
SEKTOR ZA INFORMACIONU I FIZIČKO-TEHNIČKU BEZBJEDNOST	Haris Dizadarević, direktor
SEKTOR MARKETINGA I KOMUNIKACIJA	Eva Ivanović, direktor
POSLOVNA MREŽA	Tamara Braunović, direktor
SLUŽBA TREZORA	Vladan Marković, direktor
SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE BENEFIT PROGRAMIMA	Jelena Stojanović, direktor
ODJELJENJE ZA SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	Sanja Mijušković, ovlašćeno lice

ORGANIZACIONA ŠEMA BANKE









3

**RAZVOJ, FINANSIJSKI
POLOŽAJ I REZULTATI
POSLOVANJA BANKE**

II RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE

POSLOVNE OPERACIJE

DEPOZITI

U 2023. godini je, u odnosu na 2022.godinu, ostvaren rast depozita od 12.45%, što pokazuje da je povjerenje građana i privrede u Banku, i pored visokog nivoa depozita i u prethodnoj godini, raslo i u 2023. godini, kao i prethodnih godina.

Stanje ukupnih depozita¹:

godina	Ukupni depoziti (u '000 EUR)	% promjene
2022	702,642	-
2023	790.103	12.45%

Grafički prikaz ukupnih depozita u '000.000 EUR:



Navedeni porast depozita je rezultat rasta broja klijenata, kao i porasta povjerenja u Banku. Zahvaljujući svim atributima koji karakterišu Banku, a to su prije svega sigurnost, profesionalnost i kvalitet ponude, prepoznati smo kao banka kojoj treba ukazati povjerenje, čime smo nastavili pozitivan trend porasta depozita.

Banka je održala adekvatnu strukturu depozita sa aspekta učešća oročenih i depozita po viđenju u ukupnim depozitima.

U ukupnim depozitima, učešće depozita pravnih lica je bilo 47.75% dok je učešće depozita fizičkih lica bilo 52,25%, što je prikazano na sledećem grafiku:



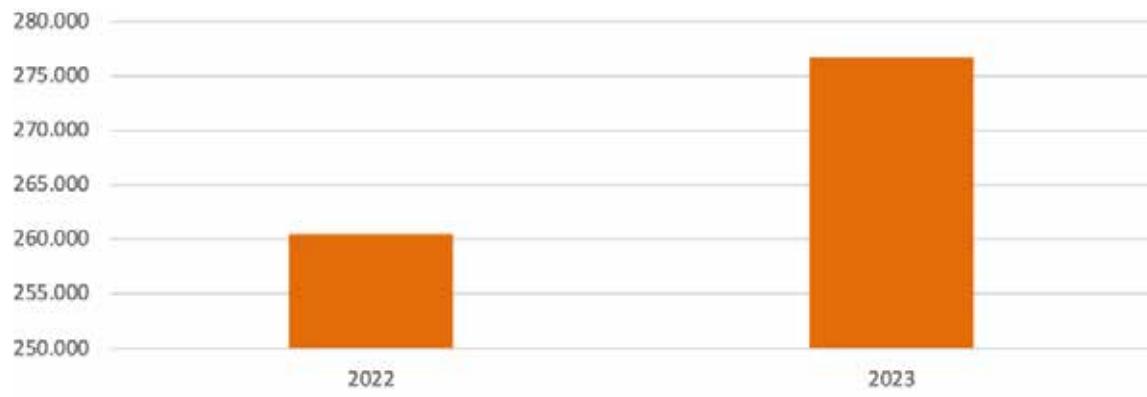
PLASMANI

Kao i prethodnih godina, i u 2023.godini, Banka je odobrila plasmane velikom broju novih klijenata. Kontinuirana podrška i dalji razvoj postojećih klijenata, je imperativ Banke i ključni fokus zaposlenih je uvijek na anticipiranju potreba, optimizaciji strukturiranja aranžmana i tarifa za postojeće klijente.

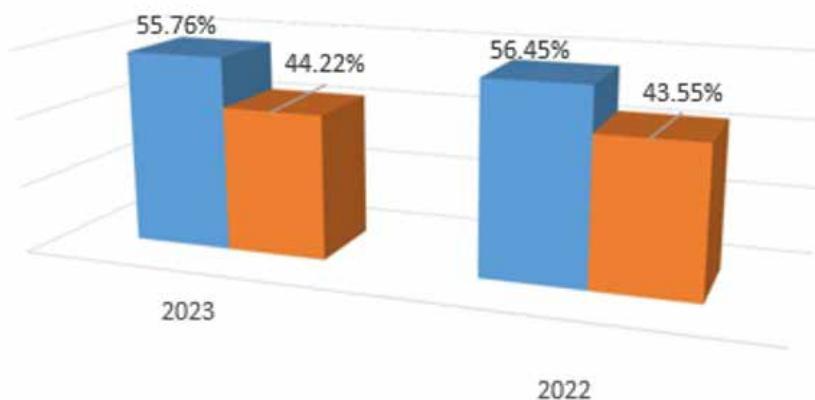
Jedna od prepoznatljivih karakteristika Banke je što klijentima, osim odobravanja plasmana istovremeno pruža savjetodavne usluge, a sve u cilju unaprijeđenja poslovanja i ostvarivanja boljih poslovnih rezultata kako Banke tako i njenih klijenata.

Stanje ukupnih kredita²:

Godina	Krediti (u '000 EUR)	% promjene
2022	260.472	-
2023	276.748	6,25%

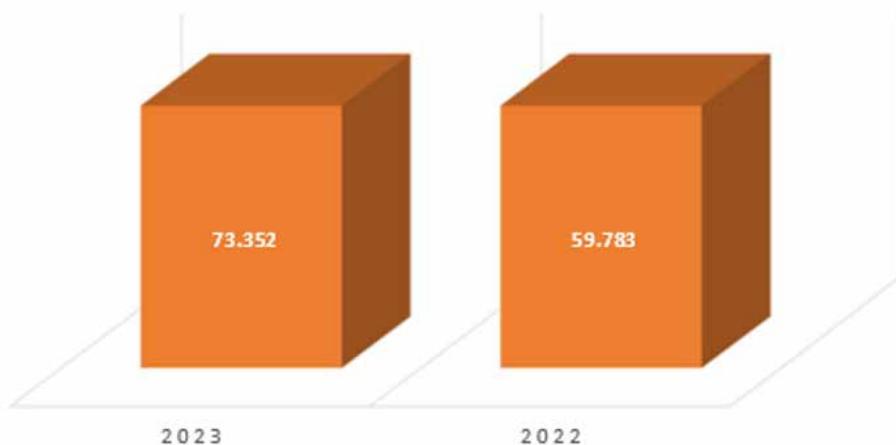


U strukturi ukupnih kredita, krediti stanovništvu čine 44,22% dok je udio kredita pravnih lica 55,76% ukupnog kreditnog portfolija.



Banka je u 2023.godini nastavila sa optimizacijom portfolija za izdate garancije, vodeći računa o strukturi i namjeni garancija. Dosljedno tome, portfolio garancija je na kraju 2023. godine iznosio 73,3 miliona EUR.

PRIKAZ STANJA GARANCIJA (U '000 EUR)



U svojoj ponudi za pravna lica, Banka ima gotovinske kredite, revolving kredite, kredite za plaćanje obaveza dobavljačima, za refinansiranje obaveza kod drugih banaka, overdraft kredite, faktoring, kao i sve vrste garancija.

Banka, takođe, nudi širok spektar kredita za stanovništvo: gotovinske, namjenske, studentske, kredite za kupovinu automobila, za adaptaciju i izgradnju, za pomorce, overdraft kredite, limite za kupovinu na rate i dr., kao i sve vrste garancija.

RAZVOJ NOVIH PROIZVODA I USLUGA

Hipotekarna banka, kao lider u bankarskim inovacijama na crnogorskom tržistu, a u skladu sa svjetskim trendovima, među prvima u Crnoj Gori i regionu, svojim klijentima je ponudila mobilnu aplikaciju koja privrednim subjektima, preduzećima i preduzetnicima, omogućava da njihov mobilni telefon postane POS terminal (terminal za plaćanje putem platnih kartica i mobilnog novčanika). Ovo inovativno rješenje namijenjeno je unapređenju poslovanja privrednih subjekata – malim i srednjim preduzećima, kao i registrovanim preduzetnicima, bez obzira za koju djelatnost su registrovani.

Podizanje gotovine prilikom plaćanja karticama je nova usluga koju Banka nudi trgovcima, korisnicima POS terminala. Koristeći ovu uslugu potrošač prilikom kupovine može od prodavca zahtjevati i isplatu gotovine sa svoje kartice.

Hipotekarna banka, u saradnji sa kompanijom Mastercard, je svojim korisnicima omogućila korišćenje Google Pay usluge. Ova je usluga koja omogućava korisnicima Android operativnog sistema da vrše plaćanje bez fizičkog angažovanja platne kartice.

U toku proteklih godina organizovali smo više akcija gdje smo nagrađivali korisnika aplikacije MojNovčanik, Apple pay kao i 50.000-og korisnika Premium kartice.

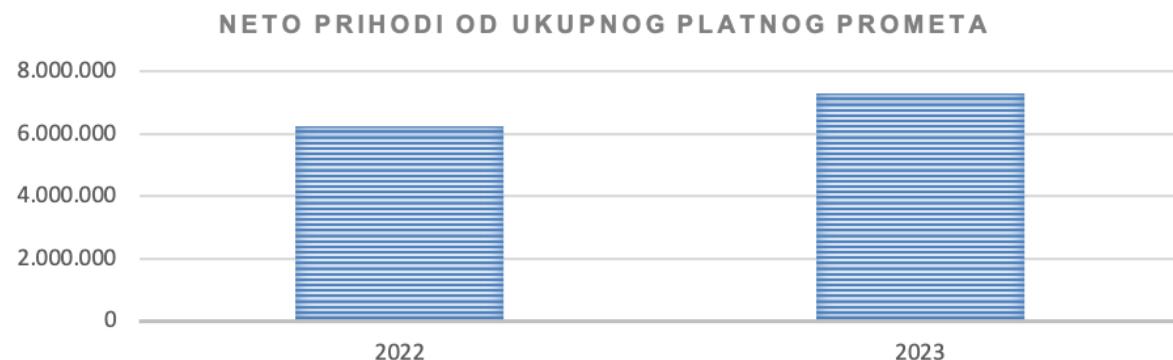
Ova godina je bila značajna i u oblasti primjene novih tehnologija, čime je Banka nastavila sa praksom uvođenja softverskih robova i rješenja koja koriste vještačku inteligenciju. Vještačka inteligencija je postala nezaobilazan i pouzdan učesnik u procesima unutar Banke. Banka danas, uz pomoć kompanija kakve su Uhura Solutions i Robotiq, je u mogućnosti da masovno obraduje dokumenta od izvršnih institucija sa kojima ima obaveznu saradnju. Rješenje autonomno otvara primljene mail-ove, „čita ih“ i izdvaja potrebne atributе koje robotizovano unosi u informacioni sistem.

Još jedan od procesa koji značajno doprinosi lakšem poslovanju, a u saradnji sa kompanijom Robotiq, jeste automatsko zatvaranje kredita koji nemaju stanje. Nakon što se isti identifikuju kao potencijalni za zatvaranje, a u skladu sa datim uslovima, vrši se zatvaranje od strane robova.

PLATNI PROMET

Platni promet Banke u 2023. godini karakterišu dodatna poboljšanja, kako u proceduralnom dijelu, tako i u unapredjenju određenih aplikativnih rjesenja. Istovremeno, postignut je rast parametara koji definišu poslovanje ovog segmenta Banke. Postavljeni planovi u platnom prometu su postignuti i premašeni.

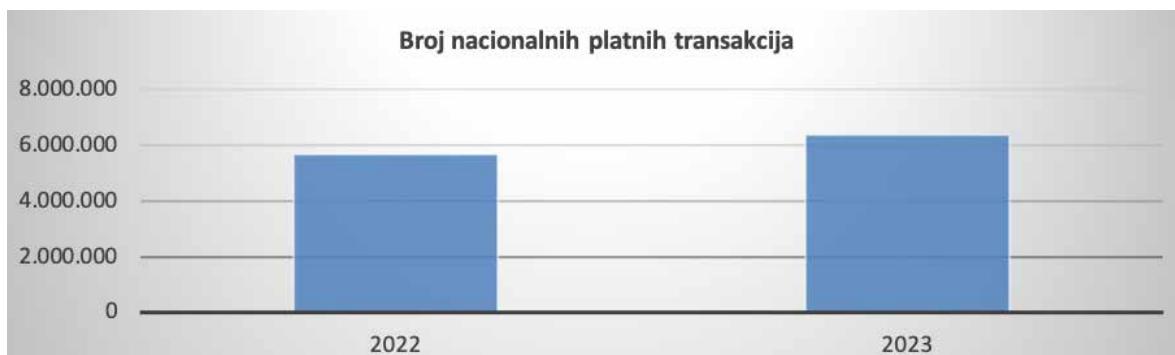
Neto prihodi od ukupnog platnog prometa porasli su za 17% u odnosu na prethodnu godinu.



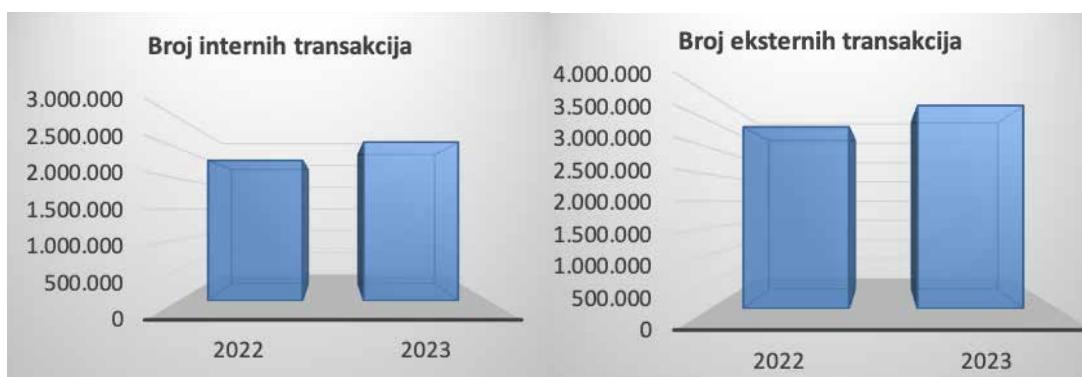
NACIONALNI PLATNI PROMET

Nastavno na prethodnu godinu, u ovom segmentu Banka se i u 2023. godini susrela sa značajnim izmjenama regulative, te sa potrebom da uskladi internu dokumentaciju i procedure sa istom, što je uspješno okončano. Takođe, u svakodnevne aktivnosti su uvedeni i novi procesi, kao što je proces kontrole elektronskih naloga ≥ 50.000 eur, kao i kontrola dokumentacije prije otvaranja računa za pravna lica i preduzetnike, kroz postupak verifikacije.

Kao nastavak dosadašnjeg trenda, nacionalni platni promet Banke bilježi rast u 2023. godini. Ukupan broj odlaznih i dolaznih transakcija u domaćem platnom prometu povećao se za 12,25% u odnosu na 2022. godinu.



U skladu sa opštim trendom, ostvaren je porast u broju internih transakcija u Banci, koji iznosi 13% u odnosu na prethodnu godinu. Eksterne transakcije su takođe zabilježile porast od 11,7% u odnosu na 2022.



Značajan porast je ostvaren i u broju elektronskih transakcija (e-banking), što znači da se nastavlja dobar trend i da se klijenti sve više okreću elektronskim aplikacijama i vrše plaćanja elektronskim platnim nalozima.

MEĐUNARODNI PLATNI PROMET

Ovaj segment poslovanja Banke je tokom 2023, sличno kao i u prethodnoj godini, bio izložen raznim izazovima (na polju domaće regulative ali i dodatnog pooštravanja standarda korespondentnih banaka) koje je uspješno savladao i pritom održao kontinuitet visokog broja i volumena, kako u plaćanjima, tako i u prilivima.

Dodata pažnja je posvećena diverzifikaciji prilikom procesuiranja plaćanja, odnosno umanjenju rizika poslovanja preko jedne ili par korespondentnih banaka, vec se radilo planski, prema unaprijed utvrđenim targetima i provjeravano je periodično njihovo ispunjavanje. Takođe, kao rezultat napora i efikasnosti kolega Sektora finansijskih tržišta, otvoreni su novi korespondentni računi, od kojih su za procesing transakcija, kao zadatka Službe platnog prometa sa inostranstvom, svakako najznačajniji USD račun otvoren u Erste Group Bank AG Beč i CHF račun otvoren kod Credit Suisse AG.

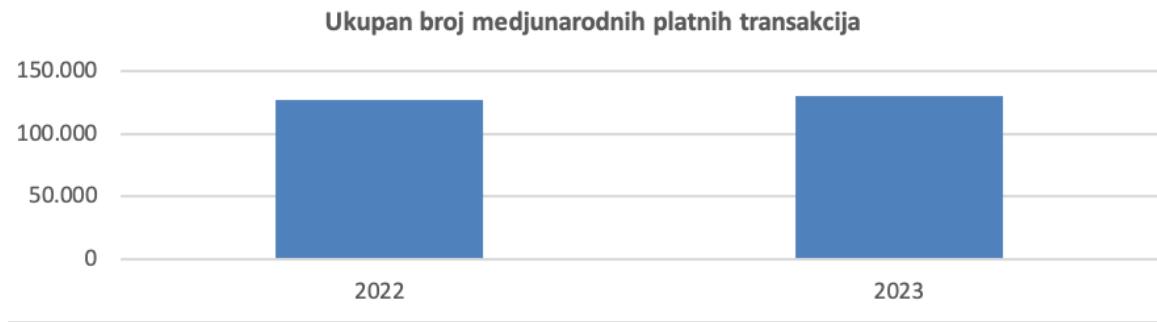
U poslednjem kvartalu 2023. Banka je uspješno okončala testiranje za SWIFT GO program i očekujemo priključenje u narednoj godini. Važno je napomenuti da su naše najznačajnije korespondentske banke pristupile programu (Intesa Sanpaolo Milano i Raiffeisen International Bank AG Beč). Očekuje se da ovaj program unaprijedi i pojednostavi realizaciju transakcija do 10.000EUR, za koje bi vrijeme izvršenja bi bilo 4h, sa unaprijed poznatim i naplaćenim

naknadama. Time bi se anulirale prednosti platnih platformi, WU i sličnih sistema koji takodje rade manje iznose. Banka će za početak biti u ulozi primaoca ovih poruka – odnosno program započinjemo kroz realizaciju priliva.

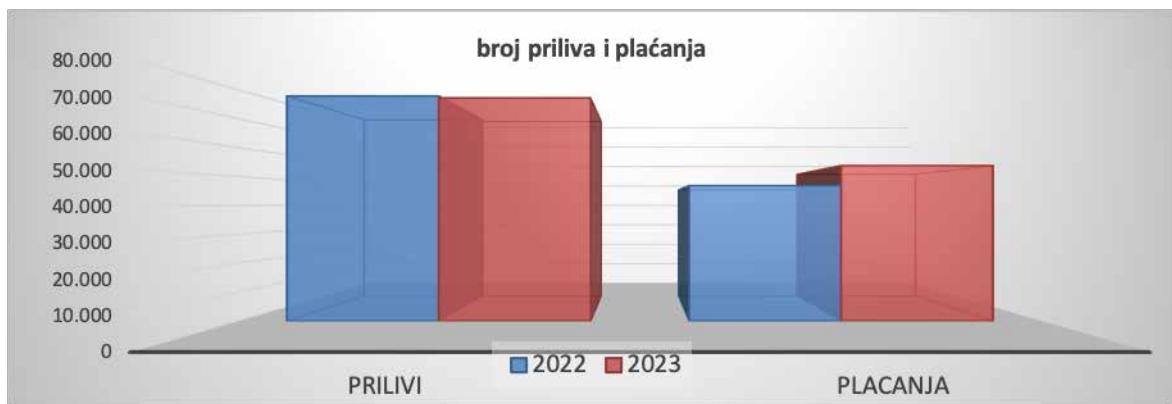
Povećanje broja i volumena transakcija s jedne strane, odnosno sve složeniji Compliance/AML/FT zahtjevi sa druge strane, a ponajviše značajno globalno povećanje eksternih prevara i nove, sofisticirane hakerske tehnike, zahtijevaju odlučan i efikasan odgovor. U tom smislu, Banka je tokom prethodne godine započela aktivnosti na poboljšanju i unapredjenju određenih segmenata kontrole medjunarodnih platnih transakcija.

Istovremeno, a nastavno na gore navedeno, Banka je započela pregovore vezano za implementaciju novih SWIFT funkcionalnosti (Proof of Value rješenja za usluge PreValidation i Transaction Screening) koje bi bile uskladjene sa novom verzijom online bankarstva u dijelu ino platnog prometa. Smatramo da ćemo na ovaj način osvježiti ponudu i funkcionalnosti usluga ino platnog prometa.

Na polju dokumentarnih poslova, Banka je u saradnji sa korespondentnim bankama i EBRD ostvarila standardno dobre rezultate i uspješno odgovorila potrebama klijenata.



Ukupan broj medjunarodnih platnih transakcija u 2023. je veći za 2,5% u odnosu na prethodnu godinu. Broj medjunarodnih plaćanja se povećao za 15% u odnosu na prethodnu godinu.

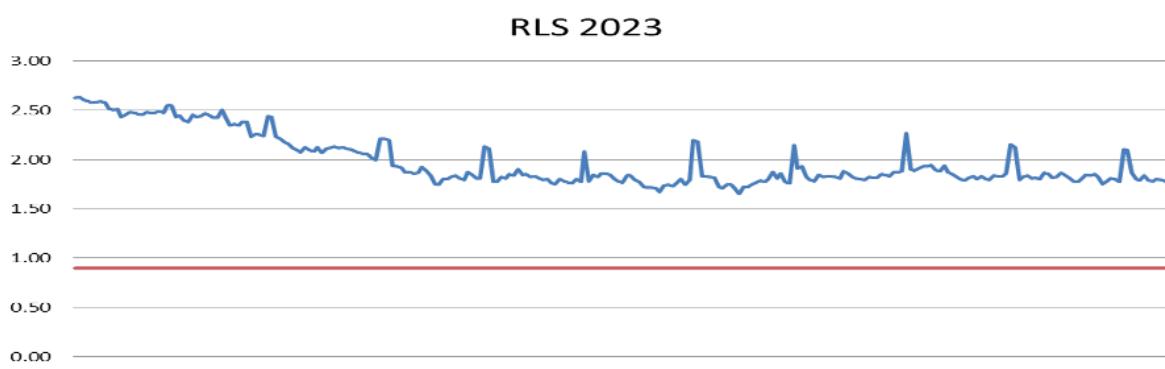




UPRAVLJANJE SREDSTVIMA

Obezbeđivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje svake banke. Banka potrebnu likvidnost treba da obezbjedi racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama, u cilju održavanja odgovarajućeg srazmjera između likvidne aktive i ukupnih obaveza.

Služba riznice u okviru Sektora finansijskih tržišta je u 2023. godini racionalnim upravljanjem likvidnošću uspjela da održi nivo likvidnih sredstava kao i ukupnu likvidnu poziciju Banke na zadovoljavajućem nivou. Uz to je dnevnim, sedmičnim, dekadnim i mjesecnim planiranjima raspoloživih likvidnih sredstava vršila usklađivanje izvora sredstava sa plasmanima. Kroz tjesnu saradnju sa ostalim sektorima i službama u Banci vršena je adekvatna alokacija raspoloživih sredstava. Sve to je Banci omogućilo da redovno izvršava svoje obaveze prema kreditorima, kao i da izade u susret svim zahtjevima klijenata u najkraćim rokovima. Dnevni koeficijent likvidnosti, koji se računa po metodologiji koju je propisala Centralna banka Crne Gore, kretao se tokom cijele 2022. godine iznad zakonski propisanog minimuma od 0,90.



Takođe, dekadni koeficijent likvidnosti se kretao iznad zakonski propisanog minimuma od 1,00.

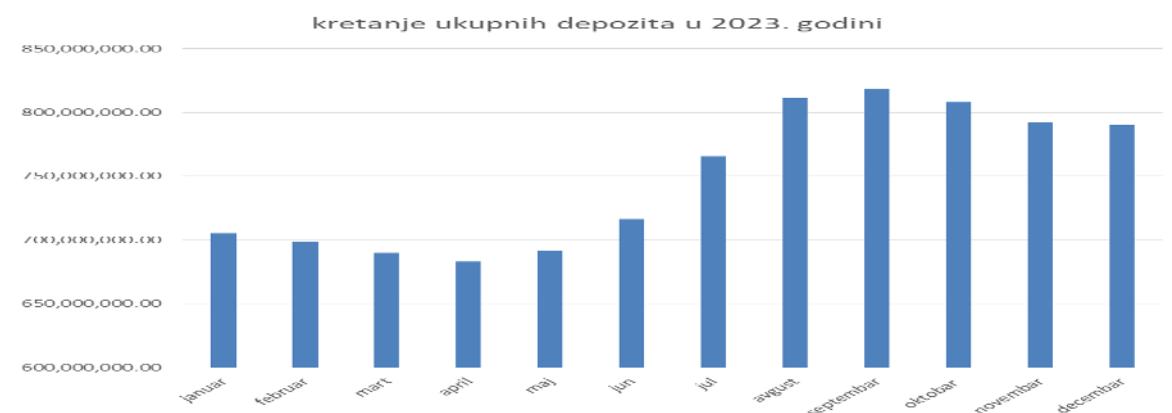


U cilju upravljanja likvidnošću na rok, Banka je redovno pratila pokazatelje strukturne likvidnosti kroz ročnu usklađenost finansijske aktive i pasive, pregled dospijeća većih depozita, kao i utvrđivanjem stabilnog dijela A-vista depozita po internom modelu i održavala istu u zadovoljavajućim okvirima.

Tokom 2023. godine Banka je ostvarila visoke vrijednosti i po pitanju LCR koeficijenta. U skladu sa Regulativom CBCG minimalni iznos ovog koeficijenta iznosi 100%. Najveću vrijednost koeficijenta Banka je postigla u julu kada je LCR koeficijent iznosio 529%, dok je najnižu vrijednost ostvarila u januaru kada je LCR koeficijent iznosio 328%. Na kraju 2023. godine koeficijent je iznosio 431%. Visok nivo likvidne pokrivenosti produkt je velikog broja hartija koje zadovoljavaju kriterijume da bi se svrstali u likvidnu aktivu, kao i veliki broj depozita koji zadovoljavaju kriterijume za kategoriju stabilnih depozita, prije svega.



Banka je prepoznata kao jedna od najpouzdanijih i najlikvidnijih banaka u bankarskom sistemu Crne Gore. U prilog ovoj tvrdnji idu podaci koji pokazuju da je na kraju 2022. godine ukupni nivo depozita Banke iznosio 703 miliona EUR, a na kraju 2023. godine čak 790 miliona EUR.



Viškovi likvidnih sredstava plasirani su u hartije od vrijednosti i u kratkoročne depozite u EUR i USD kod ino banaka. Iznos portfelja hartija od vrijednosti na kraju 2023. godine iznosio 352 miliona EUR a u strukturi portfelja hartija od vrijednosti najveće učešće imaju crnogorske dužničke hartije od vrijednosti, sa učešćem od oko 118 miliona EUR.

Kod oročavanja slobodnih novčanih sredstava ostvarena je saradnja sa šest banaka, a prosječan iznos koji je oročavan je bio cca 40 miliona EUR kumulativno.

Takođe, u 2023. godini Banka je učestvovala na aukcijama državnih zapisa, na kojima je kupila državne zapise u nominalnom iznosu od 30 miliona EUR.

U 2023. godini zabilježena su kolebanja valutnih kurseva, naročito valutnog para EUR/USD, koji ima najveći uticaj na izloženost Banke riziku promjene deviznog kursa.



I u tim uslovima Služba riznice je uspjela da ostvari izuzetan rezultat po osnovu prihoda od realizovanih kursnih razlika, što je rezultat adekvatnog upravljanja rizikom promjene deviznog kursa. Na kraju 2023. godine ukupan prihod od kursnih razlika iznosio je oko 1,245 miliona EUR, što je imalo značajan uticaj i na konačni finansijski rezultat Banke.

INVESTICIONO BANKARSTVO

Crnogorsko tržište kapitala

Ukupan promet ostvaren na Montenegroberzi AD Podgorica u 2023. godini iznosio je 12.261.010,93 EUR, što predstavlja pad od oko 84,32% u odnosu na ostvareni promet u 2022. godini. Tokom 2023. godine na crnogorskem tržištu kapitala zaključeno je 1.753 poslova, što predstavlja pad od oko 29,54% u odnosu na 2022. godinu.

Indeks MNSE10 (koji prati kretanje cijene 10 najlikvidnijih kompanija) je u protekloj godini ostvario rast od oko 5,36% dok je indeks MONEX u protekloj godini zabilježio rast od 10,20%.

Akcije Hipotekarne banke AD Podgorica imaju 20% učešća u indeksu MNSE10.

Kretanje cijena akcija Hipotekarne banke u periodu od 01.01. - 31.12.2023. godine:



Poslednja cijena po akciji na kraju 2023. godine iznosila je 6.000 EUR (na datum 29.12.2023.), što predstavlja porast od 17,65% u poređenju sa poslednjom zabilježenom cijenom u 2022. godini (5.100 EUR na datum 30.12.2022.).

<i>Informacije i detalji o akcijama</i>	
ISIN	MEHIBPRI1PG7
Berza	Montenegroberza AD Podgorica
Segment	Slobodno tržište
Broj akcija	10,241,148.00
Tržišna cijena na 29.12.2023.	6.000
Tržišna kapitalizacija	61,446,888.00

Tokom 2023. godine, Montenegroberza AD je imala šest aktivnih članova, od kojih su tri banke. Po ostvarenom prometu na Montenegroberzi AD, Banka se nalazi na drugom mjestu.

KONFERENCIJA O FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

U junu mjesecu 2023.godine Banka je održala Konferenciju o finansijskim tržištima pod nazivom "Road to Investments". Navedeni događaj je organizovan uz podršku Raiffeisen Bank International AG iz Beča, a okupio je preko 150 učesnika.

Konferencija se sastojala iz dva Panela. Na prvom panelu "Tržišni uslovi i aktuelno okruženje za investicije na kapitalnom tržištu", moderator profesor sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore - dr Saša Popović, zajedno sa učesnicima Panela: Profesorom korporativnih finansija sa Bocconi univerziteta u Milanu - Maurizio Dallocchio i dekanom Zagrebačke škole ekonomije i menadžmenta - Matom Njavrom, predstavili su trenutnu situaciju i tokove na svjetskim finansijskim tržištima. Na drugom panelu konferencije govorili su: Direktor sektora za istraživanje u Raiffeisen Bank International AG - Christian Hinterwallner, vlasnik kompanije Senzial Capital iz Srbije - Rade Rakočević i Finansijski direktor koncerna Agram EEIG Croatia - Emil Mihalina. Kroz svoje izlaganje pokušali su da približe učesnicima njihova viđenja o budućim kretanjima na finansijskim tržištima po pojedinačnim klasama finansijskih instrumenata. Od strane svih učesnika Konferencija je ocijenjena uspješnom, pri čemu je iskazano i zadovoljstvo Banke postignutim zaključcima, koji će ohrabriti brži razvoj i približavanje razvijenim finansijskim tržištima EU.

Brokerski i kastodi poslovi

Ukupan promet koji je banka ostvarila na Montenegroberzi AD Podgorica u 2023. godini iznosio je 5.374.360 EUR, što čini 21,39% ukupnog prometa. Posmatrajući realizovani promet, Hipotekarna banka AD je druga po učešću u ukupnom prometu ostvarenom na Montenegroberzi.

Strukturu ostvarenog prometa možete pogledati u sledećoj tabeli:

Tip hartije	Broj transakcija	Ostvareni promet u EUR
Akcije	332	4.164.480
Obveznice	20	1.209.880
UKUPNO	352	5.374.360

Ukupan promet u 2023. godini, ostvaren trgovanjem subordiniranim obveznicama HBO3 i HBO4 iznosio je 1.204.000,00 EUR. U tabeli ispod prikazan je pregled trgovanja obveznicama Hipotekarne banke AD.

Naziv obveznice	Broj transakcija	Ostvareni promet u EUR
HBO3	11	390.000
HBO4	8	814.000
UKUPNO	19	1.204.000

Promet na inostranom tržištu koji su ostvarila Banka za račun klijenata u 2023. godini iznosi je cca 550 miliona EUR. Najveći dio navednih transakcija se odnosi na OTC transakcije obveznicama.

U tabeli ispod predstavljen je pregled zaključenih transakcija na međunarodnom tržištu za period od 01.01. do 31.12.2023. godine za račun klijenata.

Ukupan broj izvršenih transakcija:	755
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (EUR):	327.017.907,56
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (USD):	242.882.623,10

U odnosu na prethodnu godinu, Banka je ostvarila promet veći za 323%.

Na dan 31.12.2023. godine klijenti Banke držali su na čuvanje hartije od vrijednosti, vrijednosti od oko 317 miliona EUR, što je za oko 14% veći iznos (odnosno za oko 37 miliona EUR) u odnosu na kraj 2022. godine čime je Banka zadržala poziciju lidera u oblasti kastodi poslovanja u Crnoj Gori.

III IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uopšteno govoreći, proces upravljanja rizicima podrazumijeva: identifikovanje, mjerjenje, praćenje, kontrolu i izvještavanje o rizicima. U okviru organizacionih djelova zaduženih za upravljanje rizicima se razvijaju politike i procedure za upravljanje rizicima, kao i metodologije i postupci za njihovo mjerjenje. Uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za upravljanje rizicima kao i afirmacija kulture upravljanja rizicima u opštoj korporativnoj kulturi Banke neophodan je preduslov za dugoročan uspjeh svake bankarske strategije.

Ovaj proces integriran je u okvir korporativnog upravljanja Banke i zasnovan je na modelu „tri linije odbrane“ - „prva linija odbrane“ su poslovne linije Banke, gdje nastaje rizik povezan sa proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima; „drugu liniju odbrane“ čine organizacioni djelovi Banke zaduženi za upravljanje i kontrolu rizika – Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Sektor za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima i Služba za kontrolu rizika. „Treća linija odbrane“ su interna revizija, nezavisni spoljni revizor, a može podrazumijevati i eksterne nezavisne kvalifikovane subjekte.

U okviru upravljanja rizicima posebna pažnja se posvećuje politikama i procedurama vezanim za upravljanje rizicima, kao i izradi potrebnih metodologija. Izvještavanje u okviru pojedinih sektora se vrši na nedjeljnem, mjesечnom, kvartalnom i godišnjem nivou, a o aktivnostima informiše se Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Upravni odbor, Odbor za nefinansijske rizike, Nadzorni odbor, Odbor za rizike, kao i druga relevantna tijela.

Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju su: kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope iz bankarske knjige, tržišni rizici i operativni rizik.

Kreditni rizik

Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja ključnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je maksimizacija odnosa prinosa i rizika Banke. Kreditnim rizikom se upravlja na individualnom nivou (nivou pojedinačnog kreditnog plasmana) kao i na portfoliju nivou.

U narednim tabelama iznos kreditnog portfolija se sastoji od potraživanja za glavnici kredita plasiranih klijentima i bankama i potraživanja za pale garancije.

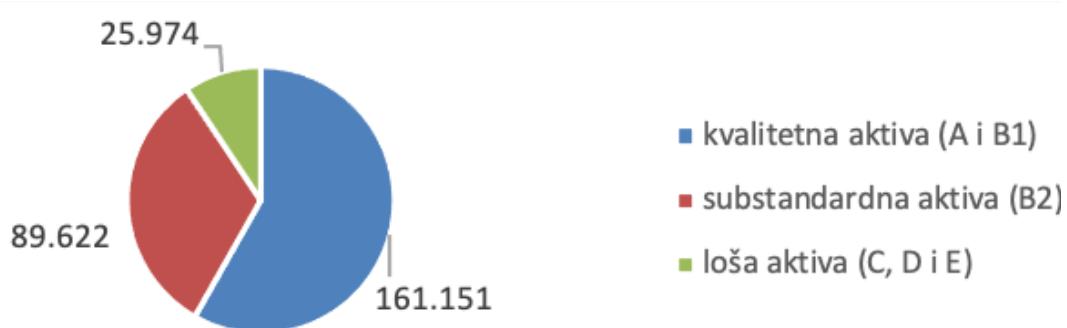
Kreditni portfolio Banke je na kraju decembra 2023. godine u odnosu na kraj decembra 2022. veći za 6,25%.

Kreditni portfolio 2019-2023. godine (u hiljadama EUR)



Od ukupnog portfolija Banke, na kvalitetnu aktivu (A i B1) odnosi se 58,2%, na substandardnu (B2) 32,4% i na lošu aktivu (C, D i E) se odnosi 9,4%.

Aktiva po kvalitetu – dec. 2023. (u hiljadama EUR)



Kao osnovni indikatori kreditnog rizika mogu se izdvojiti: procenat rezervacija za kreditne gubitke, kašnjenje u otplati kredita, učešće nekvalitetne aktive u ukupnom portfoliju (NPL%).

- Izdvojene rezervacije (CBCG) za kreditne gubitke na dan 31.12.2023. godine činile su 6,29% portfolija ili 17.398.310 EUR. Ako izvršimo poređenje u odnosu na kraj 2022. godine, rezervacije su se povećale za 16,57% ili 2.473.659 EUR.

Portfolio / rezervacije po CBCG

	31.12.2022.	31.03.2023.	30.06.2023.	30.09.2023.	31.12.2023.
Portfolio	260.471.830	268.660.258	283.935.323	264.745.155	276.747.161
Rezervacije	14.924.651	15.965.657	17.831.508	16.737.020	17.398.310
Rezervacije (%)	5,73%	5,94%	6,28%	6,32%	6,29%

- Ispravke vrijednosti za očekivane gubitke na 31.12.2023. godine su iznosile 16.959.009 EUR tj. 6,13% portfolija. U odnosu na kraj 2022. godine, ispravke vrijednosti su se povećale za 2.313.884 EUR ili 15,80%.

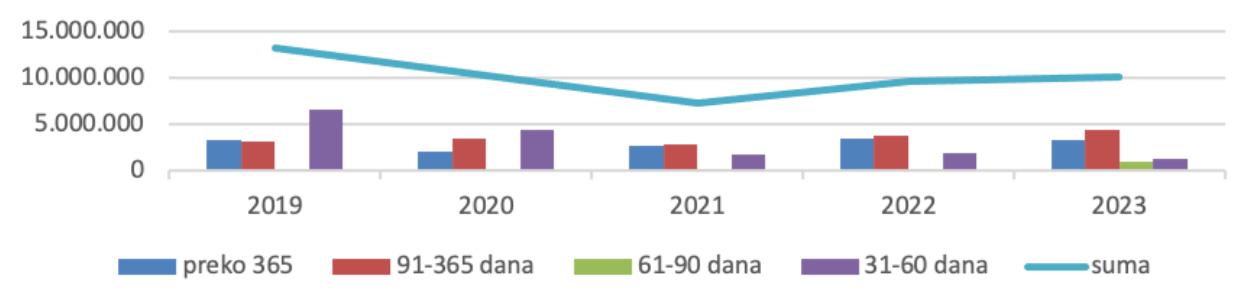
Portfolio / ispravke vrijednosti po internoj metodologiji (modelu)

	31.12.2022.	31.03.2023.	30.06.2023.	30.09.2023.	31.12.2023.
Portfolio	260.471.830	268.660.258	283.935.323	264.745.155	276.747.161
Ispravke vrijednosti	14.645.125	14.692.753	14.970.029	14.826.233	16.959.009
Rezerve (%)	5,62%	5,47%	5,27%	5,60%	6,13%

Kašnjenje u otplati kredita:

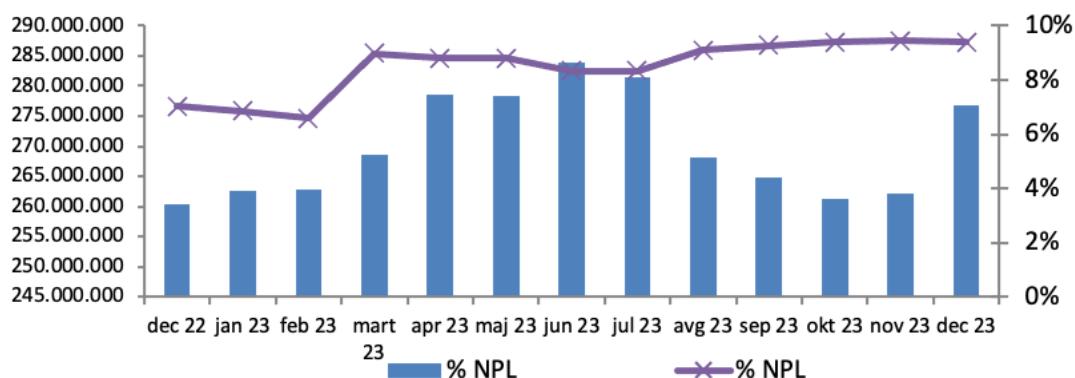
- Iznos kredita sa kašnjnjem u otplati preko 30 dana, na dan 31.12.2023. godine iznosio je 10.057.779 EUR ili 3,63% ukupnog portfolija Banke, dok su na 31.12.2022. godine iznosili 9.619.685 EUR ili 3,69% ukupnog portfolija Banke.
- Iznos kredita sa kašnjnjem u otplati preko 90 dana na 31.12.2023. godine iznosio je 7.768.738 EUR ili 2,81% portfolija Banke, dok su na 31.12.2022. godine iznosili 7.356.173 EUR ili 2,82% ukupnog portfolija Banke.

Kreditna potraživanja u kašnjenju

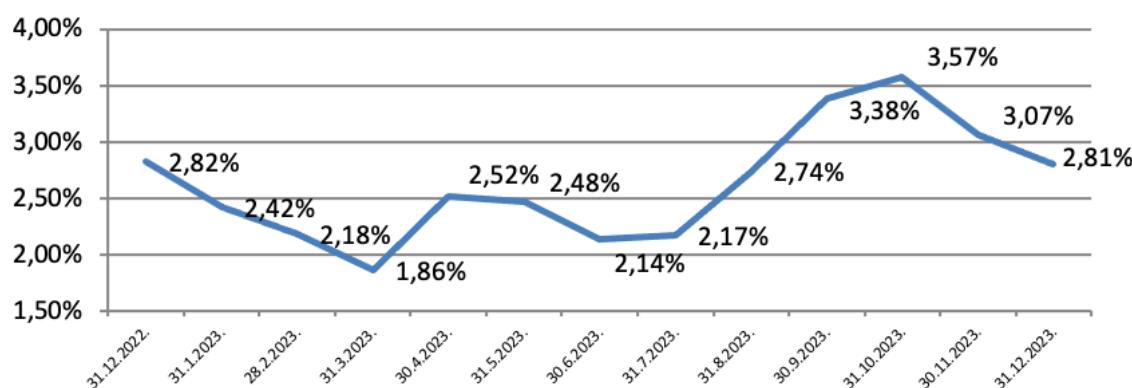


NPL prema bonitetnim grupama (C,D i E) na kraju decembra 2023. godine iznosio je 25.974.264 EUR ili 9,39% portfolija, dok je na kraju decembra 2022. godine iznosio 18.318.225 EUR, odnosno 7,03% portfolija.

Učešće NPL-a (C, D i E) u ukupnim kreditima



Procenat kredita u kašnjenju preko 90 dana



U tabeli u nastavku prikazana je struktura kreditnog portfolija prema djelatnostima na 31.12.2023. godine.

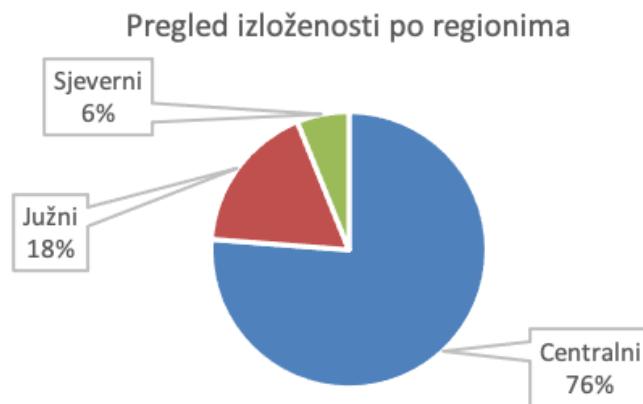
Najveće učešće u kreditnom portfoliju bilo je prema sektoru trgovine i iznosilo je 16,72% portfolija, dok je učešće izloženosti prema fizičkim licima iznosilo 40,20%.

Struktura portfolija po sektorima privrede na 31.12.2023. (u hiljadama EUR)

Sektor	Iznos kredita	% portfolija	Limit
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.116	1,49%	40%
Vađenje rude i kamena	4.746	1,71%	40%
Prerađivačka industrija	9.749	3,52%	40%
Snabdijevanje električnom energijom	5.360	1,94%	40%
Snabdijevanje vodom	807	0,29%	40%
Građevinarstvo	22.278	8,05%	40%
Trgovina na veliko i na malo i popravka motornih vozila i motocikla	46.261	16,72%	40%
Saobraćaj i skladištenje	4.893	1,77%	40%
Usluge pružanja smještaja i ishrane	18.645	6,74%	40%
Informisanje i komunikacije	4.103	1,48%	40%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	13.681	4,94%	40%

Poslovanje nekretninama	2.162	0,78%	40%
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	6.352	2,30%	40%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2.511	0,91%	40%
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	0	0,00%	40%
Obrazovanje	158	0,06%	40%
Zdravstvo i socijalna zaštita	100	0,04%	40%
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	2.219	0,80%	40%
Ostale uslužne djelatnosti	965	0,35%	40%
Fizička lica	111.259	40,20%	45%
Nerezidenti	16.383	5,92%	40%
Ukupno	276.747		

U grafiku u nastavku prikazana je izloženost banke prema regionima u decembru 2023. godine.



Obveznički porfolio Banke na dan 31.12.2023. godine iznosi 350 miliona EUR, čija je struktura prema klasifikacionim grupama prikazana u sledećoj tabeli:

Klasifikacija	Procenat portfolija
A	92,04%
B1	6,36%
B2	0,60%
C1	0,58%
C2	0,06%
E	0,36%
Ukupno	100,00%

Tržišni rizik

U okviru **tržišnih rizika**, Banka analizira sledeće rizike: rizik kamatne stope iz bankarske knjige, devizni rizik i pozicijski rizik.

Rizik kamatne stope iz bankarske knjige predstavlja potencijalni negativan uticaj promjena kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala (EVE) i neto kamatne prihode Banke.

Prilikom izračuna uticaja promjene kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala putem gap analize, razmatran je uticaj u šest scenarija promjene kamatnih stopa:

- paralelni šok rasta;
- paralelni šok pada;
- šok nakošenja (eng. steepener), kratkoročne stope padaju, a dugoročne rastu;
- šok izravnjanja (eng. flattener), kratkoročne stope rastu, a dugoročne padaju;
- šok rasta kratkoročnih kamatnih stopa;
- šok pada kratkoročnih kamatnih stopa.

Najveći uticaj na ekonomsku vrijednosti kapitala paralelni šok pada kamatnih stopa u kojem dolazi do promjene ekonomske vrijednosti kapitala u iznosu od 7.54%. Navedena vrijednost je znatno iznad zakonski propisanog limita od 20%.

Uticaj paralelnog rasta kamatnih stopa od 200 bp na neto prihode od kamata iznosi -554,36 hiljade EUR.

Devizni rizik nema značajnijeg uticaja na ukupan rizični profil Banke. U tabeli je prikazana neto otvorena devizna pozicija po pojedinačnim valutama na dan 31.12.2023. godine.

Devizna pozicija – 31. decembar 2023. (konvertovano u EUR)

Deviza	Aktiva	Obaveze	Neto pozicija
AUD	19.873	-20.630	-757
CAD	44.587	-18.621	25.966
DKK	20.509	-281	20.228
JPY	0	0	0
KWD	0	0	0
NOK	854	0	854
SEK	0	-405	-405
CHF	3.989.627	-3.983.340	6.287
GBP	1.336.877	-1.369.581	-32.705
USD	32.180.636	-31.595.947	584.690

Pozicijski rizik

Pozicijski rizik predstavlja rizik gubitaka uslijed promjene cijena finansijskih instrumenata. Na dan 31.12.2023. godine Banka nije imala pozicije u trgovачkoj knjizi.

Rizik likvidnosti

S obzirom na strateška opredjeljenja Banke održavanje visokog nivoa likvidnosti predstavlja imperativ u procesu upravljanja ovim rizikom. Reputacija visoko likvidne banke posebno je od značaja za obezbeđenje rasta poslovanja kroz rast depozita stanovništva i privrede.

Mjerenje i praćenje rizika likvidnosti vrši se:

- Projektovanjem i praćenjem priliva i odliva novčanih sredstava;
- Mjerenjem i praćenjem koncentracije depozita i drugih izvora finansiranja;
- Mjerenje i praćenje pokazatelja likvidnosti;
- Uspostavljanjem, praćenjem i održavanjem adekvatne ročne usklađenosti sredstava i izvora sredstava;
- Stres testiranjem;
- Mjerenjem, praćenjem i procjenom varijabilnosti depozita ;
- Praćenjem potencijalnih obaveza evidentiranih u vanbilansu Banke;
- Korišćenjem finansijskih instrumenata za uspostavljanje adekvatne kompozicije sredstava i izvora sredstava;
- Utvrđivanjem indikatora likvidnosti i njihovim korišćenjem u procesu praćenja likvidnosti Banke.

Jedan od načina upravljanja rizikom likvidnosti predstavlja upravljanje ročnom strukturom sredstava i obaveza Banke. Ročna usklađenost finansijske aktive i obaveza utvrđuje se prema ugovorenom i očekivanog dospijeću, pri čemu se kod očekivanog dospijeća vrši metodološko usklađivanje novčanih tokova. Banka u svim zonama dospijeća ima pozitivan gap očekivanih novčanih tokova.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza na dan 31. decembar 2023. godine.
(prema očekivanom dospijeću)

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	202,830				21,393		224,223
<i>Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti</i>							
Krediti i potraživanja od banaka	66,007		3,500	7,758			77,265
Krediti i potraživanja od klijenata	7,902	19,078	27,130	64,102	112,699	17,500	248,411
HOV	39,048	17,796	97,896	23,570	130,870	36,681	345,861
Ostala finansijska sredstva	2,762						2,762
<i>Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat</i>							
HOV						6,368	6,368
<i>Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja</i>							
HOV							0
Ostala poslovna potraživanja	5,037						5,037
Ukupno	323,587	36,874	128,526	95,430	264,963	60,549	909,928

Finansijske obaveze							
<i>Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti</i>							
Depoziti banaka	2,380			10	25		2,415
Depoziti klijenata	76,637	66,275	119,194	183,839	331,607	11,300	788,852
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	233	111	327	631	6,477	4,149	11,928
Ostale finansijske obaveze	243						243
Ostale obaveze	19,943				6,438		26,381
Subordinisani dug	289				12,972		13,261
Ukupno:	99,725	66,386	119,521	184,480	357,519	15,449	843,080
Ročna neusklađenost	223,862	-29,512	9,005	-89,050	-92,556	45,100	66,848
Kumulativni GAP:	223,862	194,349	203,355	114,305	21,749	66,848	

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja vjerovatnoću ostvarenja gubitka za Banku, usled neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, uključujući i neadekvatnu informacionu tehnologiju, zbog angažovanja lica izvan Banke za obavljanje određenih poslova za Banku, slabosti ili propusta u izvršavanju poslova ili internih procesa, rada zaposlenih, protivpravnih radnji i eksternih događaja, koji mogu Banku izložiti riziku.

Upravljanje operativnim rizicima regulisano je internim aktima Banke, kao i aktima Centralne Banke Crne Gore. Banka svakodnevno identificuje događaje koji su nastali usled izloženosti operativnim rizicima. O identifikovanim rizicima, nastalim gubicima, kao i mjerama koje je potrebno preduzeti u cilju rešavanja identifikovanih problema izvještavaju se Upravni odbor i Odbor za nefinansijske rizike. U dijelu upravljanja operativnim rizikom konstantno se primjenjuje unaprijeđenje postojećih procesa, i to u najvećem dijelu vezano za edukaciju zaposlenih o važnosti identifikacije i prijavljivanja događaja vezano za operativne rizike, zatim unaprijeđenja u identifikaciji i procjeni operativnih rizika u okviru procesa samoprocjene, u oblasti novih proizvoda, procesa i sistema i prilikom eksternalizacije poslovnih aktivnosti.

Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je uspostavljanje efikasnog i efektivnog sistema upravljanja operativnim rizicima, polazeći od brojnih faktora rizika kojima je Banka izložena u obavljanju svojih aktivnosti, uključujući obim, sofisticiranost, prirodu i kompleksnost aktivnosti Banke a kojim se obezbjeđuje:

- identifikovanje postojećih izvora operativnih rizika i izvora operativnih rizika koji mogu nastati uvođenjem novih proizvoda, sistema ili aktivnosti ;
- mjerjenje operativnog rizika, tačnom i blagovremenom procjenom tog rizika;
- praćenje operativnih rizika analizama stanja, promjena i trendova izloženosti tom riziku;
- kontrolisanje operativnih rizika kroz održavanje tog rizika na nivou prihvatljivom za Banku, njegovo smanjenje ili potpuno eliminisanje;
- definisanje ovlašćenja i odgovornosti u procesu uspostavljanja sistema upravljanja operativnim rizikom;
- sistem izvještavanja i informisanja.

Operativnim rizikom se upravlja decentralizovano tako da su organizacione jedinice kod kojih postoji operativni rizik odgovorne za upravljanje istim u saradnji sa Sektorom za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima, koji je zadužen da pruža podršku kod identifikacije, mjerena, ublažavanja i praćenja rizika, i da obezbijedi metodologiju koja pomaže izvršiocima da blagovremeno i sistematski upravljaju rizikom.

Regulatorni kapital i adekvatnost kapitala

Ukupni regulatorni kapital banke na 31.12.2023. godine iznosi **58,139** miliona EUR i sastoji se od:

- Redovnog osnovnog kapitala u iznosu od **50,829** miliona EUR.
- Dopunskog kapitala u iznosu od **7,310** miliona EUR.

Koeficijenti adekvatnosti kapitala i minimalno zahtjevan regulatorni koeficijenti prikazani su u sledećoj tabeli:

CAR	31.12.2023.	Min
CET1*	14.28%	9.12%
T1**	14.28%	11.08%
Total***	16.33%	13.69%

*Koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala

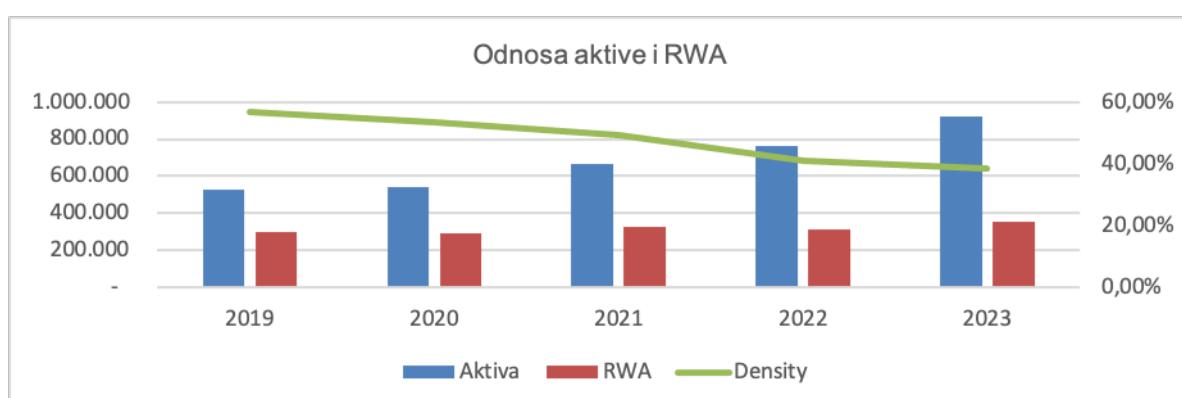
**Koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala

*** Koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala

Navedeni minimalni kapitalni koeficijenti uključuju kapitalne bafere kao i zathjev za kapitalom u okviru stuba II Bazelskog okvira određen supervizorskom procjenom od strane Centralne Banke Crne Gore.

Svi koeficijenti su znatno iznad zakonski propisanih minimuma.

Banka u zadnjih pet godina bilježi pozitivan trend u odnosu aktive i RWA što ukazuje na poboljšanje rizičnog profila sredstava.



IV NAČINI ZAŠTITE OD RIZIKA

Zaštita od rizika plasmana se radi proaktivnom i preliminarnom analizom na osnovu odnosa prinosa i rizika (klasifikacije po rejting agencijama i CBCG i očekivanih prinosa/kamata), poredjenja sličnih investicija i alternativa. Banka se bavi predanalizama prije investiranja (pregledom javno publikovanih rejtinga, korišćenjem eksternih rejtinga, etc.). Faktori kreditnog rizika se mogu mijenjati i tokom trajanja plasmana, pa se donose odluke o zadržavanju, redukovaju, prodaji ili reprogramiraju plasmana.

Kreditni rizik se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika (default dužnika) ili usled pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika.

Mjerenje i procjena kreditnog rizika se istovremeno vrše na nivou računa (dužnika) kao i na nivou kreditnog portfolija.

- Na nivou dužnika utvrđuje se potencijalna rizičnost klijenta na osnovu skupa karakteristika rizika. Za stanovništvo, te karakteristike obuhvataju socio-demografske i bihevioralne karakteristike, dok se za korporativne klijente klijente kreditna sposobnost i potencijalni kreditni rizik utvrđuju na osnovu skupa parametara finansijskog rizika (koji se odnose na finansijsko stanje klijenta), kao i poslovnog rizika i rizika privredne grane. Značaj pojedine karakteristike rizika za svrhe predviđanja budućeg rizika klijenta se utvrđuje na osnovu analize istorijskih podataka koje Banka posjeduje o svojim klijentima. Sumiranje svih karakteristika rizika ponderisanih vjerovatnoćom njihovog nastanka, daje opštu mjeru rizika za pojedinog dužnika.
- Banka istovremeno vrši i mjerenje kreditnog rizika na nivou cijelokupnog portfolija. Banka kontinuirano vrši procjenu svog kreditnog portfolija u smislu promjena u kvalitetu, sastavu i nivou rezervisanja, i identificiše uzroke takvih promjena ili mogućeg neispunjerenja ciljnih rezultata. Analiza rizika na nivou portfolija, analiza pod-segmenata portfolija, kontinuirano testiranje efikasnosti procesa i primjene limita utvrđenih na osnovu rizika dobijaju sve veći značaj za kreditnu aktivnost Banke.

Zaštita od rizika na nivou računa i portfolija se vrši na način što se plasmani kolateralizuju, pored procjene cash flow-a (primarnog izvora naplate), kao sekundarni izvori naplate mogu se koristiti: depoziti, garancije, jemsta, sudužnici, žiranti, hipoteke, cesije.

Prate se i nekolike klase rizika koje uključuju: 1. Promjene kamatnih stopa, 2. Rizik reinvestiranja, 3. Rizik prijevremenog vracanja i opcije opoziva (call risk), 4. Rizik likvidnosti, 5. Rizik deviznih kurseva, 6. Rizik inflacije, 7. Makroekonomski i eksterni rizici.

Zaštita od istih rizika se vrši na sledeći način:

Kako se rizik od kamatne stope sastoji od serije cash flow-a, rizik kod fiksnih stopa od kamatne stope se uvećava kako raste kamatna stopa. Kako raste kamatna stopa na tržištu, postojeći ugovori imaju fiksne prihode od kamata, postojeći plasmani vrijede manje i manje su atraktivni (da je novac bio na računu mogao bi se plasirati po većim stopama i ostvariti veći prihod, oportuni trošak). Kako su prinosi manji od potencijalnih, mogućnost prodaje tih plasmana se smanjuje, tj snižava se vrijednost plasmana.

Banka prati promjene kamatnih stopa i proaktivno se uskladjuje pokušajem da ima horizontalnu ili ročnu uskladjenost, samim tim i manje ročne gap-ove. Novi plasmani prate tržište i periodična uskladjivanja pasivnih i aktivnih kamatnih stopa kako bi kamatni spread ostao na istom nivou i omogućio Banci bolju profitabilnost.

Reinvesticioni rizik je vezan za ročnost. Što je kraći rok to je manji rizik. Manji je rizik da će novi plasmani imati značajnije promjene u kamatnim stopama i uslovima po kojima će biti plasirani u odnosu na tekuće. Banka vrši dominantno kratkoročne plasmane. U Banci dominantno učešće imaju plasmani pravnim licima, manji dio su plasmani fizičkim licima i mahom dominiraju potrošački, gotovinski krediti i kartice, a minimalno stambeni krediti.

Prosječan preostala ponderisana ročnost plasmana data je u sledećoj tabeli:

Ponderisana ročnost	
Cjelokupan portfolio	3.09
Fizička lica	4.08
Pravna lica	2.30

Rizik od prijevremenog vraćanja je rizik od nemogućnosti predviđanja cash flow-a, planiranja i praćenja. Ovaj rizik, Banka smanjuje ugovaranjem klauzula o naknadi za prijevremeno vraćanje plasmana, a koje su uskladjene sa zakonom o potrošačkim kreditima. Naknada ima isključivu svrhu kompenzacije za troškove na osnovu plaćanja kamata za depozite i kreditne linije iz kojih se finansira i prati ročnu uskladjenost plasmana sa izvorima (pasivom, depozitima i pozajmicama).

Rizik likvidnosti se ogleda u nemogućnosti Banke da se obezbijede sredstva na tržištu za finansiranje aktivnosti pod istim ili sličnim uslovima, kao i da proda plasmane pod istim ili sličnim uslovima. Banka se štiti od toga, nastojanjem maksimalnog uskladjivanja pozicija plasmana sa izvorima i smanjenjem ročnih gap-ova. Novi plasmani prate spread-om nove cijene izvora. Transakcioni troškovi nabavke kreditnih linija, depozita i prodaje plasmana se kompenzuju naknadama i praćenjem istih na aktivnoj strani bilansa Banke.

Zaštita od deviznog kursa se vrši valutnom uskladjenošću plasmana sa izvorima i pokušajem da Banka ima neto otvorenu deviznu poziciju na što manjem nivou. Na taj način promjene deviznog kursa se ne odražavaju na bilans uspjeha, imaju neutralnu poziciju jer plus na strani aktive je minus na strani pasive i obrnuto. Takođe, Banka sagledava valutu klijenta u kojoj isti posluje i ima cash flow, pa takvim klijentima odobrava valutne plasmane ili vrši investiranja.

Postoje mnogi eksterni faktori i makroekonomski činioci koji se ne mogu predvidjeti i vidjeti u sadašnjem trenutku. Ovdje su uključeni i politički rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da redovno servisiraju svoje obaveze, tu su i regulatorni rizik, transferi kapitala, prirodne katastrofe, korporativna restrukturiranja, kupovine, spajanja, akvizicije, itd. Banka prati reitinge zemalja i raspoložive informacije i pokušava da drži rizik koncentracije na pojedine zemlje, proizvode, klijente, itd, u okviru limita koji ne mogu ugroziti opstanak i poslovanje Banke.

Operativne rizike, Banka smanjuje što većim stepenom automatizacije, procedura, duplih kontrola, edukacijom internih revizija kao i cjelokupnim sistemom internih kontrola.

V ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Udjelu zaštite životne sredine, kao jednim od važnih segmenata zaokreta ka Održivijem poslovanju, koji je Banka preduzela, nastavlja se sa aktivnostima. Vizija Banke je da postane regionalni lider u pogledu trajne posvećenosti pozitivnom uticaju na zemlju i životnu sredinu.

Kao partner značajnom segmentu stanovništva i sektora preduzeća, Banka je prepoznala odgovornost da usmjerava i podržava zajednicu u njenim nastojanjima orijentisanim na održivost.

Posvećena je proširenju spektra usluga koje nudi kao i unapređenju sistema podrške koji obezbeđuje svojim klijentima.

Time što je postala prva i do danas jedina banka u regionu koja je potpisala principe odgovornog bankarstva Ujedinjenih nacija, čini značajan korak ka usklađivanju svog poslovanja sa globalnim ciljevima održivosti. Namjera je Banke da postavi visoke etičke standarde za sebe i inspiriše druge u regionu da ih slijede. Štaviše, izvjesno je da će Banka biti prepoznata i kao prva crnogorska banka koja je objavila izvještaj o održivosti i izvršila procjenu materijalne značajnosti različitih poslovnih segmenata, što odražava posvećenost Banke transparentnosti i odgovornim poslovnim praksama. Ipak, postoji svijest o tome da je Banka i dalje na putu stavnog poboljšanja u ovoj oblasti. Cilj Banke je da stvori okvir za mjerjenje uticaja Banke na životnu sredinu i društvo i da vodi svojim primjerom.

Brundtlandov izveštaj iz 1987. definisao je održivi razvoj kao: „Razvoj koji zadovoljava potrebe sadašnje generacije bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje sopstvene potrebe“. S tim u vezi Banka usklađuje svoju poslovnu misiju ali i viziju:

„U Hipotekarni banci, dok se naša primarna misija vrti oko stvaranja i očuvanja bogatstva naših klijenata, naša posvećenost se proteže dalje od finansijske dobiti. Mi smo istaknuta institucija u zemlji koja ima bogatu i složenu istoriju, i volimo da mislimo o sebi kao o agentu koji podržava rast i razvoj naše nacije, što se vidi u nevjerovatnim promjenama koje je Crna Gora doživjela na svom državnom razvojnem putu. Mi sami prepoznajemo značaj održivog razvoja, pridajući najveći značaj dobrobiti životne sredine i zajednice u kojima poslujemo. U savremenom okruženju, integracija principa zaštite životne sredine, društva i upravljanja nije samo opcija već imperativ odgovornog poslovnog ponašanja. Čvrsto vjerujemo da bi zanemarivanje ESG razmatranja u našim operacijama i strateškim nastojanjima bilo nezamislivo, što odražava našu posvećenost njegovanju harmonične ravnoteže između finansijskog prosperiteta i šireg blagostanja našeg ekosistema.“

VI PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Tokom 2023. godine se nastavila nepovoljna geopolitička situacija, kao i dalja borba protiv inflacije. Prognoze svjetskog ekonomskog rasta i dalje nisu baš sjajne, što navodi na očekivanja da će i u 2024. godini rast biti spor i neizvjestan.

Prateći trendove kretanja opštih makroekonomskih pokazatelja globalne ekonomije, ali i crnogorske ekonomije, Banka svoju razvojnu orijentaciju usmjerava i dalje na podizanje kvaliteta usluge svojim klijentima u svim oblastima poslovanja, uz očuvanje postojećih vrijednosti, što i dalje podrazumijeva da Banka i u narednom periodu drži fokus na:

- kontinuiranom inoviranju postojećih tehničkih rješenja u upotrebi digitalnih servisa Banke, kako bi povećala dostupnost i kvalitet proizvoda i usluga;
- jačanju unutrašnjih kapaciteta kroz kontinuirane edukacije zaposlenih, otvaranje novih i inoviranje postojećih poslovnih jedinica;
- kontinuiranom praćenju i unapredjivanju sistema internih kontrola na svim nivoima poslovanja radi obezbjedjivanja i održavanja kvaliteta poslovanja na visokom nivou, pokretanja inicijativa za rast prihoda i optimizaciju operativne efikasnosti;

a sve u cilju zadovoljenja svih stejkholdera Banke.

Edukacija i razvoj zaposlenih je jedna od osnovnih stavki u budućem periodu, kojoj će se u toku 2024. godini posebno obratiti pažnja.

I tokom 2024. godine, Banka će nastaviti da sprovodi aktivnosti u cilju usklađivanja sa kompleksnom regulativnom, harmonizovanoj sa standardima EU.

Na kraju, i tokom 2024.godine Banka će nastaviti da pruža podršku društvenoj zajednici u različitim oblastima – obrazovanju, kulturi, zdravstvu, čime ćemo doprinositi društvenom i ekonomskom napretku.

VII ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I ULAGANJA U OBRAZOVANJE ZAPOSLENIH

U ovom segmentu poslovanja Banka je nastavila sa promovisanjem i aktivnostima na afirmaciji aktuelnih vrijednosti.

Banka kontinuirano prati i učestvuje u istraživanjima tržišta, kao i analizama koje objavljuju renomirane agencije, tako da pribavljene podatke koristi za pozicioniranje brenda.

Ključni elementi uspješnosti i naše organizacione kulture zasnivaju se na znanjima, vještinama i posvećenosti naših zaposlenih. Stoga, Banka kontinuirano planira razvoj i unapredjenje vještina zaposlenih, kako organizovanjem edukacija, uz pomoć iskusnih, kompetentnih zaposlenih, tako i angažovanjem renomiranih inostranih konsultanata/konsultantskih firmi, specijalizovanih za upravljanje ljudskim resursima.

Osobito smatramo važnim da naglasimo specijalističke edukativne seminare namijenjene našem prodajnom osoblju, odnosno zaposlenima koji su na pozicijama gdje se najčešće ostvaruje komunikacija sa klijentima, a sa ciljem unapređenja njihovih vještina komunikacije, stilova prilagođenih različitim fazama te komunikacije, kao i dalje razvijanje vještina razumijevanja potreba klijenata, a u najboljem njihovom interesu. Dodatno, Banka je privržena konceptu kontinuiranog razvoja zaposlenih na menadžerskim pozicijama, pa angažuje eksterne konsultantske timove, za unapredjenje njihovih vještina, saglasno savremenim standardima.

Banka je u toku 2023. godine organizovala nekoliko seminara, treninga i radionica, i to:

- “Interna komunikacija”;
- “Feedback”;
- “Orijenting”;
- Prevencija zloupotrebe platnih kartica;
- Otvaranje, vođenje i ukidanje računa – izmjene i izazovi;
- Zakon o međubankarskim naknadama – prezentacija, izazovi i promjene.

VIII OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA

Tokom 2023. godine Banka nije otkupljivala sopstvene akcije.

IX FINANSIJSKI INSTRUMENTI OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA BANKE

Od finansijskih instrumenata koje je Banka koristila, a koji su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka izdvajaju se dvije serije subordinisanih obveznica koje je Banke izdala 2019 i 2021.godine, a koje su pozitivno uticale na povećanje dugoročnih izvora finansiranja i učvršćenja pokazatelja kapitalne adekvatnosti Banke. U julu mjesecu 2023. godine, dospijela je druga serija subordiniranih obveznica u nominalnom iznosu od 4 miliona EUR.

X MREŽA POSLOVNIH JEDINICA BANKE

Mreža poslovnih jedinica Banke obuhvata filijale i ekspoziture:

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. slobode br. 91
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Filijala Nikšić

Adresa: Trg Save Kovačevića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.niksic@hb.co.me

Filijala Bar

Adresa: Ul. Maršala Tita bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.bar@hb.co.me

Filijala Budva

Adresa: Mediteranska bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.budva@hb.co.me

Filijala Kotor

Adresa: SC Kamelija, Trg M. Petrovića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.kotor@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Trgt Nikole Đurkovića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Bijelo Polje

Adresa: Ul. Slobode bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.bijelopolje@hb.co.me

Filijala Berane

Adresa: Ul. Mojsija Zečevića bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.berane@hb.co.me

Filijala Ulcinj

Adresa: Bul. Semi Fraseri bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.ulcinj@hb.co.me

Filijala Danilovgrad

Adresa: Baja Sekulića br. 8
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.danilovgrad@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Bijela bb
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Kompleks PORTONOVİ, Donje naselje 04
Tel: +382 19905
E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. Josipa Broza Tita br. 67
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.centrala@hb.co.me

Filijala Podgorica

Adresa: Bul.Svetog Petra Cetinskog br.130
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.podgorica1@hb.co.me

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. Đoka Miraševića M3
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.podgorica2@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Cetinjski put bb, Donja Gorica
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.podgorica3@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Cetinjski put bb Shoping mol
BIG FASHION
Tel:+38219905
E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Filijala Cetinje

Adresa: Ul. Bajova br. 74
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.cetinje@hb.co.me

Filijala Tivat

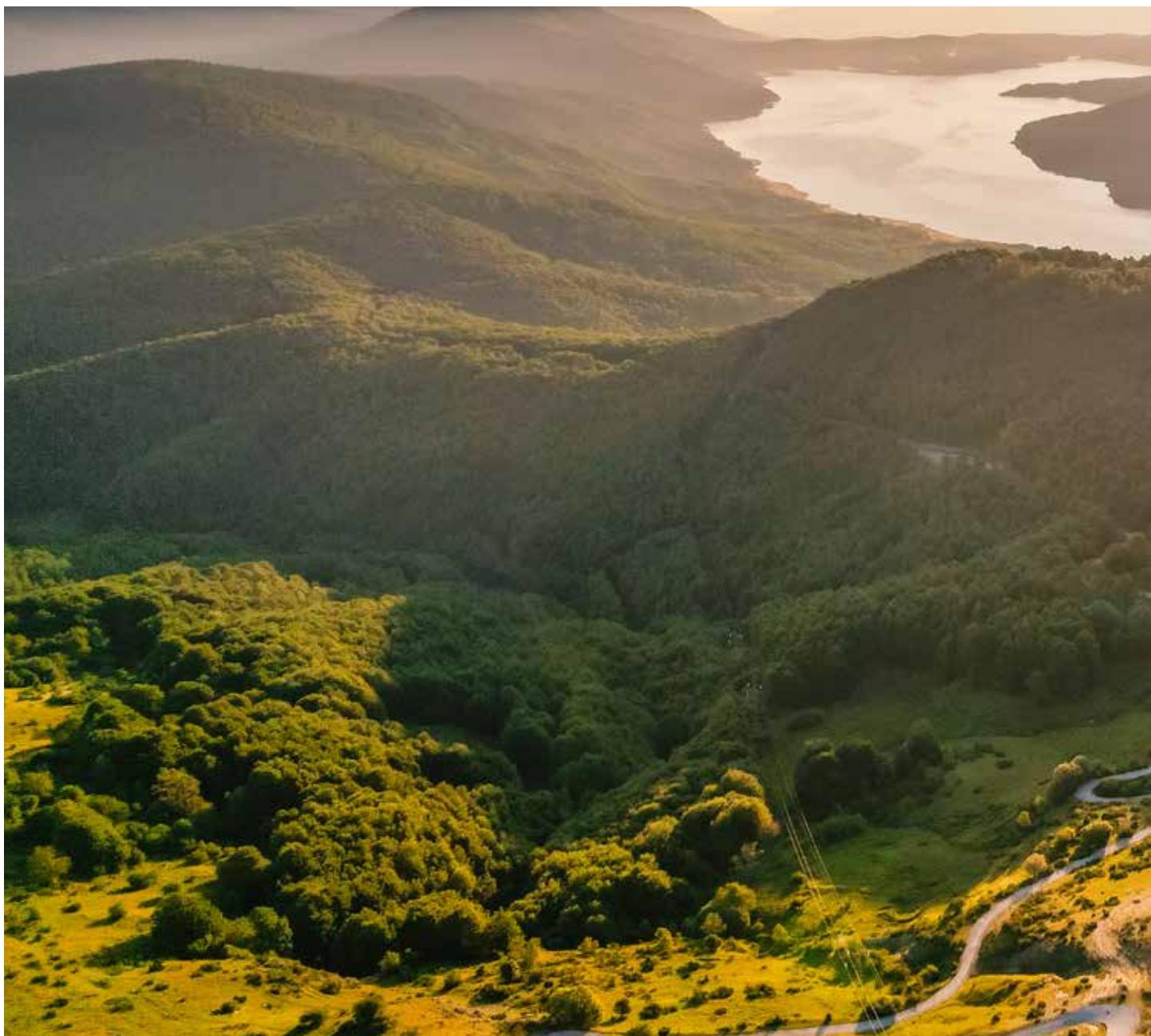
Adresa: Ul. 21. Novembra br. 21
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.tivat@hb.co.me

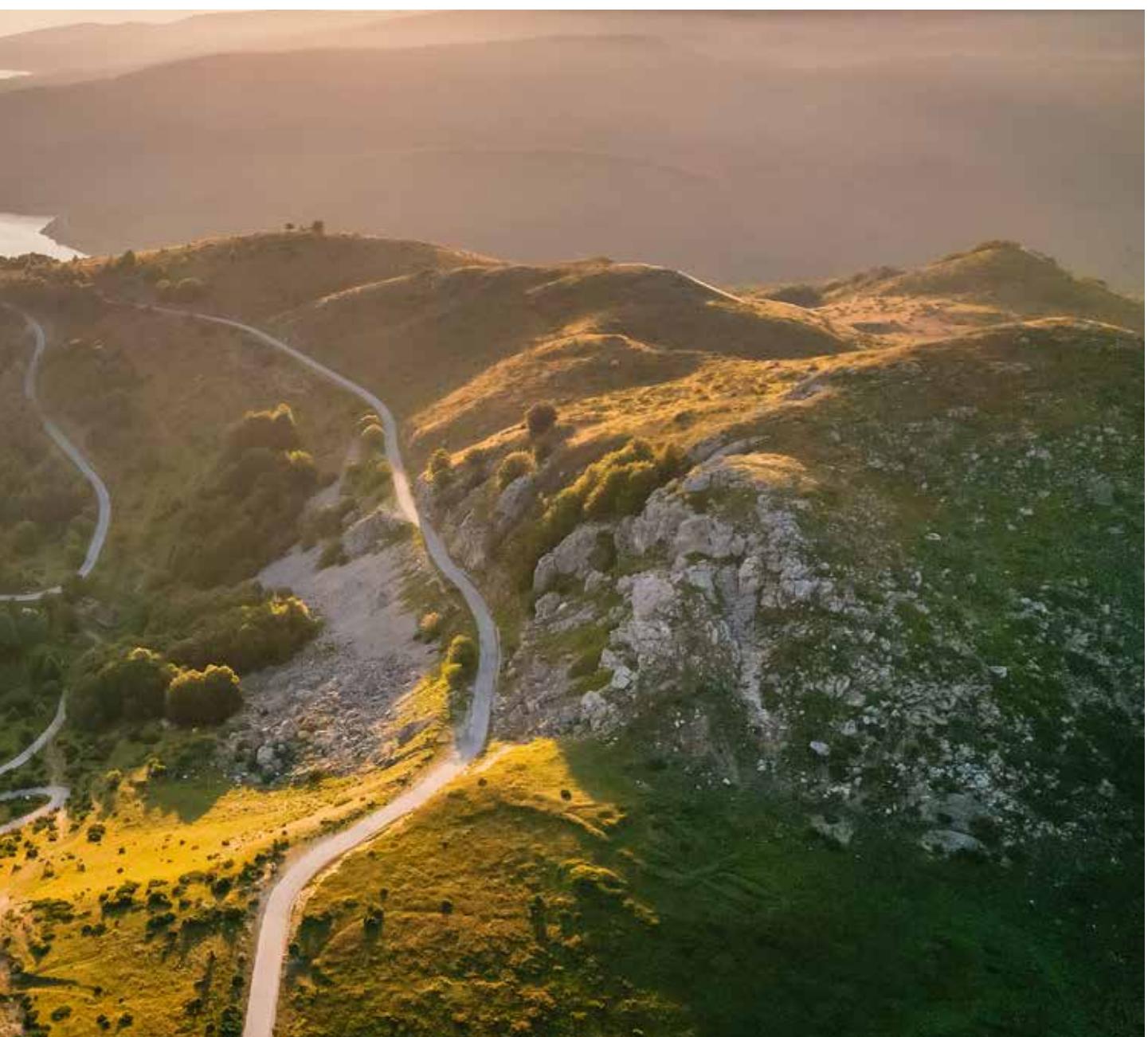
Filijala Tivat – Porto Montenegro

Adresa: Porto Montenegro, zgrada Teuta, Obala bb
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.porto.montenegro@ hb.co.me

Filijala Žabljak

Adresa: Narodnih heroja bb
Tel: +382 19905
E-mail: ekspozitura.zabljak@hb.co.me





4

**FINANSIJSKI
IZVJEŠTAJI I
POKAZATELJI**

XI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI

BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2023. godine (u '000 EUR)

	SREDSTVA	31-Dec-2022	31-Dec-2023
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	328,197	224,223
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	473,391	674,300
2.a.	Krediti i potraživanja od banaka	34,018	77,265
2.b.	Krediti i potraživanja od klijenata	236,812	248,411
2.c.	Hartije od vrijednosti	200,539	345,861
2.d.	Ostala finansijska sredstva	2,021	2,762
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	5,875	6,368
3.a.	Krediti i potraživanja od banaka	-	-
3.b.	Krediti i potraživanja od klijenata	-	-
3.c.	Hartije od vrijednosti	5,875	6,368
3.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	-	-
4.a.	Krediti i potraživanja od banaka	-	-
4.b.	Krediti i potraživanja od klijenata	-	-
4.c.	Hartije od vrijednosti	-	-
4.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	-	-
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	-	-
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	-	-
9.	Investicione nekretnine	-	-
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	8,750	9,129
11.	Nematerijalna sredstva	2,056	2,306
12.	Tekuća poreska sredstva	-	-
13.	Odložena poreska sredstva	109	43
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
15.	Ostala sredstva	4,460	5,037
16.	UKUPNA SREDSTVA:	822,839	921,405

	OBAVEZE	
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	719,833
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	2,460
17.b.	Depoziti klijenata	701,434
17.c.	Krediti banaka i centralnih banaka	-
17.d.	Krediti klijenata koji nijesu banke	15,764
17.e.	Hartije od vrijednosti	-
17.f.	Ostale finansijske obaveze	174
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	-
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	-
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zastite od rizika	-
22.	Rezerve	1,068
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-
24.	Tekuće poreske obaveze	1,178
25.	Odložene poreske obaveze	-
26.	Ostale obaveze	20,961
27.	Subordinisani dug	17,348
28.	UKUPNE OBAVEZE:	760,388
	KAPITAL	
29.	Akcijski kapital	52,362
30.	Emisione premije	-
31.	Neraspoređena dobit	4,341
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	6,042
33.	Ostale rezerve	-294
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	-
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	62,451
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	822,839
		921,405

BILANS USPJEHA

od 1. januara do 31. decembra 2023. godine (u '000 EUR)

	POZICIJA	31-Dec-2022	31-Dec-2023
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	18,390	24,383
2.	Prihodi od kamata na obezvrijedjene plasmane	732	902
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	2,529	2,169
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	16,593	23,117
4.	Prihodi od naknada i provizija	23,101	28,997
5.	Rashodi naknada i provizija	13,493	17,337
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	9,607	11,664
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3	-41
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	-59	901
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	-	-
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	-	-
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	1,193	1,245
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	-5	273
12.	Ostali prihodi	314	135
13.	Troškovi zaposlenih	7,255	7,040
14.	Troškovi amortizacije	2,514	2,572
15.	Opšti i administrativni troškovi	7,920	9,310
16.	Neto dobici/gubici po osnovu modifikacije i reklassifikacije finansijskih instrumenata	-	-
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvredjenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	2,709	3,561
18.	Troškovi rezervisanja	-13	148
19.	Ostali rashodi	72	129
III.	DOBITAK/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA: I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15-16-17-18-19	7,191	14,533
21.	Porez na dobit	1,149	2,276
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	6,042	12,257

Račun dobiti i gubitka

Banka je u 2023. godini ostvarila dobit u neto iznosu 12.257 miliona EUR. Prihodi od kamata u odnosu na prethodnu godinu veći su za 32,23% i iznose 25.286 miliona EUR, što je posljedica ulaganja u hartija od vrijednosti i povećanja kreditne aktivnosti klijenata.

Prihodi od naknada u odnosu na prethodnu godinu veći su za 25,53% i iznose 28.997 miliona EUR. Rast prihoda od naknada se najvećim dijelom odnosi na porast prihoda od naknada vezanih za kartično poslovanje, platni promet i investiciono bankarstvo. Neto prihodi od naknada iznose 37,54% neto prihoda iz redovnog poslovanja Banke.

Ostali prihodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 73,56% i iznose 2.513 miliona EUR.

Troškovi redovnog poslovanja, uključujući amortizaciju, iznose 19.051 miliona EUR i veći su za 7,26% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje troškova posljedica je povećanih aktivnosti Banke koje se odnose na razvoj poslovne mreže, broja zaposlenih, kao i ostalih troškova koji prate poslovanje Banke.

Kapital

Ukupan kapital Banke na dan 31.12.2023. iznosi 75.153 miliona EUR. U odnosu na prethodnu godinu, kapital je povećan za 20,34%.

Na dan 31. decembar 2023. godine nominalna vrijednost akcionarskog kapitala iznosi 52.362 miliona EUR. Akcionarski kapital sastoji se od 10.241.148 akcija, svaka nominalne vrijednosti 5,1129 EUR.

Pokazatelji

Pozicija Banke u crnogorskom bankarskom sistemu na osnovu poslednjih, javno poznatih, podataka o finansijskim izvještajima svih banaka u Crnoj Gori na 31.12.2023.godine:

BILANSNE KATEGORIJE	HB	CG SISTEM	% učešće HB u CG sistemu	Rang HB u CG sistemu
	(‘000 000 EUR)			
Hartije od vrijednosti	352	1.315	27%	1
Krediti i potraživanja od banaka i klijenata	326	3.961	8%	4
Depoziti banaka i klijenata	791	5.482	14%	3
Ukupan kapital	75	820	9%	4
Bilansna suma	921	6.734	14%	3
Neto prihodi od kamata	23	234	10%	4
Neto prihodi od naknada i provizija	12	65	18%	2
Neto profit	12	146	8%	5

Finansijski pokazatelji poslovanja na 31.12.2023.godine:

- ROAA – 1,41%
- ROAE – 17,82%

UPRAVNI ODBOR

Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić

Predsjednik Upravnog odbora

Esad Zaimović

Članica Upravnog odbora

Ana Golubović

Član Upravnog odbora

Nikola Špadijer

Članica Upravnog odbora

Nataša Lakić

